12 MART DİZİSİNDE BUGÜN

Mahir Çayan: «İfademi bilinen ya da kaçak olan arkadaşlarla doldurdum» dedi

İlyas Aydın ajan mıydı..?

8.SAYFADA

Aydınlık

PERŞEMBE 20 MART 1980 10 LIRA

Kuruluş yılı: 1921 Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Üçüncü yıla giriyoruz

Gazeteniz Aydınlık günlük olarak yayınlanışının üçüncü yılını kutluyor. Okuyucularımıza her türlü zorluğu yenmemiz için gösterdiği candan desteğe teşekkür ederiz. Daha nice yılları birlikte aşma inancıyla.

CUMHURBAŞKANI SEÇİMİNE 2 GÜN KALA

Demirel'le Ecevit'in 48 saat içinde görüşmeleri bekleniyor

ORTAK İSİM ARANIYOR

●Ecevit, Demirel'den henüz bir cevap gelmediğini, aday üzerine de iki parti arasında kurulacak olan diyalogtan sonra görüş belirleyeceklerini söyledi

●AP, MSP ve MHP ile de temas arıyor

●Mecliste iyimser bir hava hakim oldu, seçimin kısa zamanda sonuçlanacağı ümidi güçleniyor

ANKARA (ÖZEL)

22 Martta TBMM ortak toplantısında başlayacak Cumhurbaşkanlığı oylamasından önce Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in bu konuda bir görüşme yapmaları bekleniyor.

Bu konuda iki büyük partinin genel sekreterleri düzeyinde sürdürülmekte olan temasların olumlu gittiği, iki büyük parti liderlerinin çeşitli konular-

(Devamı sa. 7. sü. 7'de)

Ecevit: «Baki Gülcan cezaevinden devlet eliyle kaçırıldı»

ANKARA ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün bir basın toplantısı yaparak Tarsus gezisi hakkında bilgi verdi. Ecevit Demirel'in pazar günü kendisinin Tarsus gezisinde Tarsuslulara ne diyeceğini merak ettiğini söylemesi üzerine bu basın toplantısını düzenlediğini açıkladı.

CHP Genel Başkanı açıklamasında,

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Anarşiye karşı mücadele eden bir gençlik örgütü kapatıldı

●DGBF: «Ankara Devrimci Liseliler Birliği açılmalıdır»

ANKARA (ÖZEL)

OKULLARDA kargaşalığa karşı çıkan, bu konuda verilen mücadelede üyeleri ve yöneticileri zaman zaman anarşi mihrakları MHP'liler ile sahte solcuların saldırılarına uğrayan DLB (Devrimci Liseliler Birliği) sıkıyönetim tarafından kapatıldı.

Emniyet DLB'nin kapatılması konusunda gerekçenin ne olduğunu bil-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Vance: Türkiye'ye yardımın sürdürülmesi zorunlu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BİRLEŞİK Amerika Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Türkiye'nin çok ciddi ekonomik sorunları olduğunu belirterek, Amerika'yla Batılı müttefiklerinin bu yıl ve önümüzdeki yıllarda Türkiye'ye yardımı sürdürmelerinin zorunlu olduğunu bildirdi.

Cyrus Vance, Amerikan Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Alt Komisyonun

(Devamı sa.7, sü.2'de)

6 Kübalı kurşun yağmuru altında Venezüella Elçiliğine sığındı

HAVANA (THA)

6 Kübalının daha bir zırhlı kamyon içinde kurşun yağmuru altında Havana'daki Venezüella Büyükelçiliğine girdiği bildirildi. THA'nın haberine göre, 6 Kübalı yaralanmadan Büyükelçiliğe girmeyi başardı.

Böylece son 3 ay içinde Havana'daki Venezüella Büyükelçiliğine sığınan Kübalıların sayısı 15'i buldu. Elçi-

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

Çalıntı malı paylaşamayınca Malatya'daki iki grup birbirine girdi

MALATYA (ÖZEL)

ÇALINTI malları paylaşamayan Devrimci Halkın Yolu ve Halkın Kurtuluşu grupları arasında geçen hafta sonunda başlayan çatışma bu hafta da okullara sıçrayarak devam etti.

Çatışmalar üzerine Çavuşoğlu Mahallesinde bir evi basan polis, Halkın Kurtuluşu grubundan 4 kişiyi gözaltına aldı.

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

Rum liderler, Kıbrıs'ta çözüm için önerilerini Aydınlık'a anlattılar

EDEK Partisi Genel Başkanı:

Lissaridis: "Federasyon ayırımı değil, iki toplumu biraraya getirmeli"

"Kıbrıslı Türklerle, Rumların çıkarları aynıdır. Kıbrıs'taki mücadele emperyalist güçlerle Kıbrıslı millet arasındadır"

"Denktaş ayrım istiyor. Kuzeydeki ekonomik potansiyeli elinde tutmak istiyor"

Erdoğan Özbalıkçı'nın yazı dizisi 5. sayfada

Ankara'da iki kişi öldürüldü

●Çinçin ve Aktepe'deki cinayetlerden sonra geniş çapta arama yapıldı

●Diyarbakır ve Ilgın'da iki kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

ANKARA'NIN Çinçin ve Aktepe semtlerinde önceki akşam meydana gelen olaylarda Zafer Paçacı ve Oral Suat Bayram adlı iki kişi tabancayla vurularak öldürüldü. Diyarbakır'da da aynı gün saat 18.00 sularında kafasına kurşun sıkılan Zülküf Türk olay yerinde can verdi. Konya'nın Ilgın ilçesinde de ÜGD üyesi bir bakkal 4 kişi tarafından öldürüldü.

Aktepe 2. Cadde 22 numaralı evin önünde başından vurularak öldürü-

(Devamı sa. 7, sü.6'da)

Et satışı düştü ama fiyatlar aynı

●Son fiyat artışlarından sonra İzmir mezbahasındaki et kesimi varı yarıya düştü.

●Üretimde artış olmadığı için fiyat artışlarının devam edeceğini söyleyen besiciler piyasaya mal sürmüyorlar.

Yazısı 7. sayfada

Ankara'da inzibat erini öldüren Erdal Eren "ölüm cezasına" çarptırıldı

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Hoşdere Caddesinde 2 Şubat günü inzibat eri Zekeriya Önge'yi öldürmekten sanık Erdal Eren dünkü duruşmasında ölüm cezasına çarptırıldı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1.No lu Askeri Mahkemesinde yargılanan Erdal Eren, kararın okunmasından sonra, "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet" diye bağırdı. Askeri Mahkemenin verdiği kararda, şöyle deniyor:

"Mahkememiz insan sevgisine ve doğal olan yaşama hakkına yer vermeyen insanların bunun dışında bazı kutsal değerlerin savunuculuğunu da

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Ulukışla'da bayrak yırtan polis hakkında soruşturma açıldı

HABER MERKEZİ

ULUKIŞLA'da 16 Mart günü arama yapan polis memurlarından bayrak yırtan Mahmut Yılmaz hakkında soruşturma açıldı.

Geçtiğimiz pazar günü Niğde'den gelerek Ulukışla'da arama yapan polisler bir çay ocağında tahribat yapmışlar, Aydınlık ve Demokrat gazetelerini görünce yurttaşlara ağıza alınmayacak

(Devamı sa.7, sü.4'te)

12 MART DİZİSİNDE Cuma günü

HAYATTA KALAN TEK TANIK ANLATIYOR!

DÖRT AMERİKALI ERİN KAÇIRILMASI....

15 gün önce temsilci seçilmişti

Sungurlar işçisi Niyazi Balcı sokak ortasında öldürüldü

●Nişantaşlar Mahallesine gelen servis aracını durduran üç kişi, işçileri kahveye soktular. Kahvenin önünde tek bıraktıkları Niyazi Balcı'yı kurşunlayarak öldürdüler

Yazısı 7. sayfada

KUK adlı grubun taraftarları ittifaka karşı çıkıyor

Doğuda Moskovacıların kurduğu cephede ayrılıklar başladı

DİYARBAKIR (ÖZEL)

GÜNEYDOĞU Anadolu bölgesinde son zamanlarda Moskovacı grupların kurdukları Ulusal Demokratik Güçbirliği (UDG) çözülmeye başladı. UDG içinde yer alan Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (KUK) grubu taraftarlarının bu ittifaka karşı çıkması nedeniyle diğer grupların KUK'u ittifaktan çıkarmaya çalıştıkları öğrenildi. UDG ittifakının dağılması bekleniyor.

Bu arada, KUK'un DDKD ve Özgürlük Yolu gibi açıkça Rusya'yı savunan gruplarla ittifak yapmasına tepki gösteren KUK taraftarları, grubun yönetimini tanımayarak Devrimci KUK adı altında ayrı bir örgütlenmeye gidiyorlar. Bilindiği gibi,

(Devamı sa.7, sü.4'te)

THY grevinde çıkmaz

Ulaştırma Bakanı uzlaşmaya yanaşmıyor

●Özalp: "Bu anlayışla grev 3 ay sürer"

●Öztürk: "Bize teklif getirmediler"

ANKARA (ÖZEL)

THY de sürdürülen lokavt ve grevle ilgili olarak gazetecilerin sorularını cevaplandıran Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp, sendikanın eski taleplerinde ısrar etmesi halinde grev ve lokavtın uzayacağını söyledi.

Özalp şöyle dedi: "Eski istekleri ile gelirlerse hiç gelmesinler. Bu anlayışla lokavt bir ay değil üç ay sürer. Sendi-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Yasa tasarısı, sendikal hakları ortadan kaldırıyor

Türk-İş, eşel-mobil tasarısına karşı

ANKARA (ÖZEL)

BİR süre önce Başbakanlık Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı ve DPT yetkililerince hazırlanarak hükümet tasarısı biçiminde Meclislere sevk edilmesi kararlaştırılan eşel-mobil yasa tasarısına karşı ilk tepki Türk-İş'ten geliyor.

Tasarının Türk-İş yetkililerince incelenmesinden sonra, bunun kazanılmış işçi haklarını ortadan kaldırmaya yönelik olduğu görüşünün benimsendiği öğrenildi. Bu konuyla ilgili olarak Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin bugün bir basın toplantısıyla görüşlerini kamuoyuna duyuracağı bildirildi.

(Devamı sa. 7, sü 2'de)

Maden-İş'in grevdeki işyeri sayısı 52'ye çıktı

İSTANBUL (ÖZEL)

MADEN-İş, MESS'e bağlı 108 işyerinde aldığı grev kararı uygulamasına 39 fabrikada daha başladı. Böylece grevdeki işyeri sayısı 52'ye çıkmış oldu.

Maden-İş'in dün sabah greve gittiği işyerleri şunlar: Topkapı'da MAN, Atlızincir, Pendik'te Parsan, Mecidiyeköy'de Palmek, Silahtarağa'da Sungurlar Kazan Fabrikası ve Metal Kaplama, Sefaköy'de Beko Televizyon, Ümraniye'de Cesan Çelik Hasır, Çerkezköy'de Evas, Gebze'de Tesan, Eskişehir'de Arçelik'e ait iki işyeri ve Ocaksan ile İzmir, Bursa ve Kayseri'de bazı işyerleri.

Direnişteki Aşkale Linyit İşletmesi Sıkıyönetimce kapatıldı

AŞKALE (THA)

AŞKALE Linyit İşletmelerinde DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikasına üye işçilerin bir süredir sürdürdükleri direniş nedeniyle işyeri Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle kapatıldı ve işçilerden 100 kadarı gözaltına alındı.

Sıkıyönetimin kapatma kararı üzerine ocakta bulunan işçilerin ocağın girişine yığınak yaptıkları görüldü. Sıkıyönetim görevlileri ise ocak dışında bekliyorlar.

Aşkale Linyit İşletmeleri Bölge Müdürü Erol

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

Türk-İş, YSE'den 1085 işçinin çıkartılması üzerine başlatılan direnişleri destekliyor

ANKARA (ÖZEL)

TÜRK-İş İcra Kurulunun, Köyişleri Bakanlığına bağlı YSE Genel Müdürlüğüne ait işyerlerinden son iki ay içinde 1085 işçinin işten çıkartılması üzerine bazı işyerlerinde başlayan di-

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Tekstil ve metal işkolundan sonra Cam fabrikalarında da uyuşmazlığa düşüldü

İŞCI SERVİSİ

TÜRK-İŞ'e bağlı Kristal-İş Sendikası ile DİSK'e bağlı Hür Cam-İş Sendikasının Cam İşverenleri Sendikası ile 7 bin 500 işçi adına yürüttükleri toplusözleşme görüşmeleri uzlaş-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Bir kaç zaman önce Afganistan (3)

O resmi gördünüz mü?...

Bir tanku Afganlılar, kullanılmaz hale getirmişler: Üç Afganlı, artık işe yaramayan teknik-canavarın gölgesinde namaz kılıyor, ikisi nöbet tutuyor...

Kara çekik gözlü, Türkmen kızı mıydın acep, sen beline bomba bağlatarak, canavarın önüne nahif vücudunu atan?...

Böyle görüntüler bir değil, iki değil, üç değil!...

İnanç savaşı veriyor Afganlılar!..

Çarpışan en etkin güçler, tarikatlarındır.

Yineliyoruz: Din burada baskı olmamıştır, eğitici olmuştur. Dağ tarikatlarından sakınsın işgalci! Hacı Bektaş Veli, nasıl yeniçerileri eğitmişse, onlar da eğitilmişlerdir, tarikat düzeniyle...

Dar anlayışa kimse sapmasın lütfen!...

Zaten onlara ne Davut Han, ne Amin, ne Taraki, ne de son Sovyet devşirmesi Babrak egemen olabilecektir!...

Kabil'in sokaklarında halk karışık kökenden:

İşte, bunlar. Türkmen olacak bunlar Beluciler, bunlar Pasanlar!... Türkmenler, keçeden başlıklarından belli!.. Sonra özlerine özgün, bir birlerine selam verişleri var: İki ellerini uzatıyorlar...duaya kıvrılmış gibi. Birbirlerinkini tutuyor ve sonra, başlarının, gözlerinin üstüne sürüyorlar ellerini.

Yok, yok dağlarda savaş veren, gerillalara kimse egemen olamaz. Şimdiye değin, dağlar derebeylerindi, eşkiyalarındı, şimdi Müslüman gerillaların barınağı!...

Unuttuk ama, bir zamanlar, İngilizler de verdikleri Hayber Savaşında Afganlarla çuvallamışlardı.

Düşünüyorum da, şu öz özleri, uygarlığın çatısı sanan Batılıların, hiç birinin ses etmeye hakları yok!...

Merkezi otoritenin dağlarda yerleşmesi güç!.. İlk kez Afganistan'da böyle bir birlik doğduğunu anlıyorum, okuduklarımdan!...

Halk birleşti. Tarikatlar ayrıcalıklarını çiğnedi geçti. Ulusal savaş veriliyor.

* * *

Biz, Rumiyiz. (Aman ters anlamasın, ters anlamayı görev sayan görevliler, Avrupalı demektir...)

Doğu ülkelerinin en Batılısıyız İstanbul, Doğu için efsane dik... Eski Bağdat gibi, efsane!...

Biz değişiğiz Doğudan. İsteklerimiz çok... dünyevi isteklerimiz!

Kabil'de halkın yüzde doksanı, bizim Trabzon lastiği dediğimiz, lastiklerle yetiniyor.

Bu kadar yoksullukta, bu kadar vakar az görülür şeydir dünyada! Öyle, evlerin duvarları, takvimdi, resimdi, fazlalıklarla dolu değil. Birkaç eve girdik. Varlıklı evi miydi, varlıksız evi miydi, bilemiyoruz.. Yalnız birkaçında ev sahibinin mensup olduğu tarikatın şeyhinin, resmi diyemiyeceğiz, sembolik yansısı asılıydı, duvarda!

* * *

Dünyanın en güzel çayını içebiliyorduk çayhanelerde; Afganistan'da.

Yeşil çay, kara çay, bildiğimiz çay rengi,çay!...

Ne de kokuluydu? Ne de lezzetliydi!.. Ne de dumanlıydı. Çayhane dediğiniz, çoğu zaman, ne masası vardı, ne de sandalyesi... Küçük küçük, taşlarda, tünüyordu insanlar, kokulu buharı ağız larına götürerek!...

At nalları tıkırdıyordu, sanki bir yere aceleden yetişmek için yollardal.. At, her yerde egemen. Herhalde bu gün de egemendir.

Dünyanın en dayanıklı, en güzel atları!...

İşgal feci bir şey!.. Acısını tadar bilir...

Bazı işgaller birlik doğurmuştur. Kurtuluş savaşları doğurmuştur, bütün devşirmelere karşın!...

Kırk yıl, büyükbabasının tüfeğiyle savaşan gerilla, elbette, karşısındaki, çağdaş savaş malzemesine toslayınca, uygarlık dediğimiz "tek düşü bile gitmiş" uygarlık canavarının, savaş biçimini öğrenecektir. İlkönce, acılı yandan çağdaşlaşacaktır, yaşama hakkını kazanmak için...Sonra..

Sonra bazı şeyler, kendiliğinden yavaş yavaş değişecektir... Ey dert duymayan Amerikanlar!...

Derin dertler, kesin çözümle getirecektir!

Ulusal savaşı verenlere selam ve sevgilerle!...

...Bir zamanlar bir Herat kenti vardı. gerçek Doğunun geçit yeri tarih boyunca... Şimdi yerle bir oldu Herat!

KONU:TARIMDAN SANAYİYE KAYNAK AKTARIMI

GÜNÜN KONUĞU

Şaban Çavuşoğlu

İSO Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşan: Muhittin Sirer

■"Burada asıl sorun ziraati, tarımı serbest pazara ulaştıracak, serbest pazar koşullarıyla satabilecek bir yapıya kavuşturacak önlemleri almak, hatta ihracatı buna göre ayarlayarak, üreticilerin bir araya gelerek kuracakları bir şirket yapısıyla ihracatta milli ekonomi içinde doğrudan özel sektör oluşacak ve vergi istihsali daha rasyonel bir yapıya kavuşacaktır"

«Toprakların belirli grupların elinde tutulmuş olması, ziraatin sanayiye yönelmesini engelliyor»

■Bunu açıkça söylemek lazım, bugün fertlerin kendi zenginlikleriyle öğündüğü bir ülke durumundayız. Halbuki artık hükümetlerin, memleketin, devletin zengin olduğu bir ülke meydana getirmek göreviyle karşı karşıyayız. Bugün içinde bulunduğumuz bütün sosyal yaralar ve ideolojik bir takım çekişmelerin altında devletin fakir olması yatıyor"

— Sayın Çavuşoğlu, sizinle bugün tarımdan sanayiye kaynak aktarımı tarımın vergilendirilmesi konularını görüşmek istiyoruz. Neler düşünüyorsunuz bu konuda?

— Efendim, Türkiye'de tarımdan vergi alınması ve tarıma dayalı sanayi yıllardır üzerinde tartışılan bir sorun. Türkiye'de tarım sanayisini Batı ölçülerine yaklaştırma gayreti de var. Bugün artık tabir caizse karasabandan traktöre geçmek bile kafi değildir. Geçmiş dönemde kooperatifleşme denemeleri, bilhassa ziraat alanında kooperatifleşme denemeleri dağınık bir tarımı nasıl sanayiye yöneltiriz anlayışının bir ürünüydü. Sanayileşmiş bir tarımda da vergi tahsili daha rasyonel temellere oturacaktır. Türkiye'de baktığımız zaman belirli grupların elinde toprakların tutulmuş olması ve Çukurova gibi, yine özellikle Doğu'da toprakların büyük vadiler içine yayılmamış olmasının verdiği orantısızlıkla da ziraatin, zirai yapının sanayiye yönelmesine engel getiren bir durum ortaya çıkarır. Ancak Batıda küçük toprakların hatta arazinin coğrafi yapısının müsait olmadığı yerlerde bile kullanılan küçük ev tipi traktörlerle toprağa, ziraate daha iyi verimlilik kazandırılması gerçekleştiriliyor. Bunun yanında ziraatten fazla verim alma konusu var. Toprağı çok iyi gübrelemeye bağlı bir sorun bu. Esaslı bir ilaçlama kampanyası açma ve toprakların değerlenmesine yol açacak sulama sistemleri kurma sorunu bu. Bir taraftan tarımda çok önemli olan altyapı yatırımlarını tamamlarken bir taraftan da tarım kesiminde bilhassa özel kesimin üretim potansiyelini artıracak yapısal gelişmeleri tamamlamak ve altyapı hizmetlerini gerçekleştirmek gerekli.

Bütün bu değerlendirmelerin yanında elde edilen tarım ürünlerinin pazarlanması sorunu var. Şimdiye kadar Türkiye'de, gelen her iktidar ziraati taban fiyatları politikasıyla düzenleme yoluna gitmiştir. Bu uygulama bir yanda yardıma muhtaç bir kitleye para transferi ve bir yanda da vergi alınmasını sağlamadığı için olumsuz bir gelişmeye yol açmış ve çelişkili bir durum ortaya çıkarmıştır.

Şimdi burada asıl sorun ziraati, tarımı serbest pazara ulaştıracak, serbest pazar koşullarıyla satabilecek bir yapıya kavuşturacak önlemleri almak, hatta ihracatı buna göre ayarlayarak, üreticilerin biraraya gelerek kuracakları bir şirket yapısıyla ihracatta da milli ekonomi içinde doğrudan özel sektör oluşacak ve vergi istihsali de daha rasyonel bir yapıya kavuşacaktır.

Ve bugün hükümetin ele almış olduğu vergi yenileme operasyonları diyelim çünkü bunlara reform demek mümkün değil, gelir vergisinin hemen yanında katma değer vergisini getirme hazırlığı içinde. Bu bir geçiş dönemi gerektiriyor elbette. Katma değer vergisi tam olarak uygulanmaya başladığında elbette vergi dağılımı daha adil ve daha düzenli bir hale gelebilecek.

Bugün ziraat alanından düzenli ve adil vergi alabilecek bir sistemimiz olduğu söylenemez. Zira zirai üretim tam anlamıyla organize edilmiş değil. Tarımda maliyetin nasıl belirlendiği muğlak bir kavram. Çünkü alış değeri ile satış değeri arasındaki fark belirli bir vergi matrahı oluşturur. Tarımsal üretimde bugün bunu net bir şekilde tespit edebilecek bir sistem yoktur. Zürrada maliyet nasıl oluşur? Maliyet kalemlerini nasıl deftere geçirir. Bilhassa çalıştırdığı binlerce emek sahibini defterde nasıl gösterir? Soruna bu açıdan baktığımızda ziraatın yapısı vergi alma bakımından pek şansı bir yapı değil. Buna karşılık gerek istihsalden gerekse belirli arazilerden bir miktar vergi alınıyor. Yeni vergi yasa tasarısı da bundan evvel getirilen vergi yüzdelerini bir miktar değişikliğe uğratıyor.

— 580 milyar liralık vergi kaçağı var DİE tahminlerine göre? Tarımda da yüzde 26 gelire yüzde 1'i bulmayan vergi tahsili sözkonusu. Bu durumda savaşının kaynak ihtiyacı için iç kaynakları harekete geçirmek amacıyla neler yapılmalı?

— Burada en başta vergi ahlakı meselesi geliyor. Dışta aradığımız kaynak daha ziyade dövize yani dış para. İçte ise, bunu açıkça söylemek lazım, bugün fertlerin kendi zenginlikleriyle öğündüğü bir ülke durumundayız. Halbuki artık hükümetlerin, memleketin, devletin zengin olduğu bir ülke meydana getirmek göreviyle karşı karşıyayız. Bugün içinde bulunduğumuz bütün sosyal yaralar ve ideolojik bir takım çekişmelerin altında devletin fakir olması yatıyor. Devlet kamu hizmetlerini dilediği gibi halka götüremiyor ve yine enflasyon dediğimiz canavar -tabir caizse-da devletin fakirliğinden kaynaklanıyor. Ve yine devletin elindeki bir takım işletmeler, KİT'ler rasyonel çalışmamakla devletin bir nevi sırtına, fakir bütçeye yük olmakta. Bu yüzden de enflasyon oranı yükseliyor. Artık tüm işadamları sanayici olsun, tüccar olsun, zürra olsun birbirinden tefrik edilmeksizin belirli bir işletmecilik seviyesine gelen herkesin vergisini rahat bir şekilde vermesi lazım.

Bunu nasıl hallederiz, nasıl meydana çıkarırız? Bunun iki yolu var: Birinci yol bir bilince, inanca dayanmak. Bu devlet zengin olmalıdır anlayışının yaygınlaşması yoludur. İnsanlar fanidir, gelip geçicidir. İnsan ömrü 60,70 yıl. Bu süre içinde yerseniz içerseniz, gezerseniz, ne yazar? Devlet fakir olduktan sonra? Bunun bilincine varmak lazım. Bu hiç bir zaman sermayenin güçlenmesine mani bir hal değildir. Sermaye güçlü olmalıdır, özel sektör güçlü olmalıdır. Vergisini veren özel sektör daha rahat olur. Moral bakımdan daha güçlü olur. Vergiyi sahibine iade etmeliyiz. Bu bir sağduyu meselesidir. Yine her yıl vergi tahsilatına bakarsak bir artış görüyoruz gerçekten. Ve bununla da iftihar ediyoruz. Ve ben inanıyorum ki çok kısa bir süre içinde bu millet devleti zengin edecektir. Bu bilince erişilecektir.

İkinci yol da devletin hiç bir politik tesir altında kalmaksızın şu veya bu hiç bir politik düşünce aramaksızın herkesin vergisini tahsil edecek sistemleri getirmesi gerekiyor. Bu nasıl olur? Takdir edersiniz ki ben bir vergi uzmanı değilim ama artık yeni bir sistem mi getirilir, hesap uzmanlığı kadrosu mu artırılır, nasıl yapılırsa yapılsın vergi mutlaka tahsil edilmelidir. Başlangıçta bunlar büyük bir eleman sorunu, ama en azından bugünkü yapının bile vergi sistemi gibi görünürse de hemen vergi artışında sağlanacak başarılarla karşılanabilecek masraflar durumundadır. Hemen ertesi yıl kendisini finanse etmeye başlayabilir.

— Son önlemler nisbi de olsa Türkiye'ye istikrar getirebilir mi? Fiyatların ve maliyetlerin düşmesine yol açabilir mi?

— Bir kere önlemlere genel olarak baktığımız zaman her tedbir için söylenebilecek kusurların varlığını söylemek mümkün. Fakat iyiniyetli iktidarlar kusurları bulup halleder. Bütün çevrelerle yapacakları görüşmelerle kusurları hallettikleri takdirde bu önlemler dizisi çok yerinde bir uygulama olacaktır.

Başta dış kredilerin gelmesi gerekiyor. Bunların geleceği varsayımıyla diğer sorunların da halledilmesi gerekiyor. Önce enerji sorunu geliyor. Enerji bugün hâlâ rahatlıkla kullanılabilen bir durumda değil. Bunun yanında KİT'lerin rasyonel bir yapıya kavuşturulması. Partizan yönetimden uzaklaşıp KİT'lerin üretime yönelen ve kendi ayakları üzerinde duran bir duruma getirilmesi şart. KİT'ler piyasaya düzgün bir şekilde ve ucuz girdi sağlayamadığı sürece sanayiden sağlıklı bir üretim artışı beklememek gerekir. Hemen bunun yanında işçi-işveren ilişkilerinin düzenlenmesi geliyor. Sanayicilerin bugün işçilerine şunu vermez, bunu vermez laflarını bir kenara bırakmak lazım. Bugün sanayici işçisine meşru, makul ücret ve sosyal yardımları vermeye hazırdır.

Bu iş artık palyatif tedbirlerle çözümlenebilecek boyutları aşmıştır.

Bunlar hallolmadığı sürece önlemler paketi istikrarı sağlamakta yeterli olamayacaktır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Doğrular bulunmaz, tartışılmadan...

Dev-Yol'cu arkadaşlar bana yolladıkları mektuplarda özellikle şu konuda tartışmak istiyorlar.

Buyursunlar...

Tartışmak istedikleri konu: Afganistan'ın işgali...

Afganistan'ın işgali konusunda özetle diyorlar ki:

''Biz de Afganistan'ın işgaline karşıyız.

Hatta, bu işgali halkların kurtuluş mücadelelerine bir ihanet saymaktayız.

Ancak bu işgale anti-Sovyetizm değil, anti-revizyonizm temelinde karşı çıkılması gerektiği inancındayız...''

Mektubu kesip, araya girip, bu bölüme cevap vermeliyim.

Rusya'nın Afganistan'ı işgaline anti-Sovyetizm temelinde karşı çıkan kim?

Şahsen ben, bu işgale anti-revizyonizmin de ötesinde anti-emperyalizm temelinde karşı çıkılması gerektiği inancı içindeyim.

Devam edelim:

''Siz'' diyor Dev-Yol'cu arkadaşlar. ''Rusya'nın Afganistan'ı işgaline gösterdiğiniz hassasiyeti, Çin'in Vietnam'ı işgali karşısında göstermediniz...''

Gösterdim.. Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatı sırasında kaleme aldığım 2 Mart 1979 tarihli ve ''Sakıncalı İşgal'' başlıklı yazımda bu konudaki görüşlerimi dile getirdim.

Ancak Rusya'nın Afganistan'ı işgaliyle, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatının aynı şeyler olduğu düşüncesinde değilim.

Bu konudaki ve her konudaki mektuplarınızı yine beklerim.

•••••••••••

Söz mektuplardan açılmışken bazı TİKP'li arkadaşların da mektuplarına kısaca değinmemiz gerekmektedir.

Bazı TİKP'li arkadaşlar yolladıkları mektuplarda özetle şöyle demektedir.

''Bugün ülkemizin başdüşmanı Rusya' dır...

Oysa sizin yazılarınızda zaman zaman bugünkü hükümet başdüşman alınmaktadır...

Örneğin Tariş olaylarının baş sorumlusu olarak Rus Beşinci Kolu TKP'yi değil de, Demirel hükümetini göstermeniz bunun en belirgin kanıtıdır...''

TİKP'li arkadaşların eleştirileri özetle budur.

Bu eleştirilere benim cevabım ise şudur:

Doğrudur.. Tariş olaylarının baş sorumlusu olarak Demirel hükümetini gösterdim ve halen de gösteriyorum.

Eğer Demirel hükümeti binlerce işçiyi işten çıkartmak ve onları çoluk-çocuğuyla aç bırakmak için kolları sıvamasaydı, Tariş'te böylesine büyük olaylar olmazdı sanıyorum.

Şimdi size soruyorum:

Partizan tayinlerle binlerce kişiyi hallaç pamuğu gibi atan, yaptığı zamlarla halkımızı açlığa mahkum bırakan, MHP'yi kollayıp koruyan ve anarşiyle mücadele ediyorum bahanesiyle halka akıl almaz işkenceler yapan bugünkü hükümetle bir yere varılabilir mi?

Halka böylesine zulmeden bugünkü hükümetle kıyasıya mücadele etmeden, halk kitleleri kazanılabilir mi?

Halk kitleleri kazanılmadan da, başdüşmana karşı durulabilir mi?

Yukarıdaki sorulara sizin cevap vermenizi istiyorum.

Cevaplarınızı bekliyorum.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

Gel de tütün yetiştir!..

Biz Kaymakçılı tütün üreticileri olarak hükümetin tütün politikasını şiddetle protesto ediyoruz. Seçim zamanı geldiğinde kürsülerde "Biz halka hizmet için oy istiyoruz" diyenlerin kimin için oy istedikleri ve kime hizmet ettikleri, tütün politikalarıyla bir kez daha ortaya çıkmıştır. Adalet Partisinin geçen yıl istediği 111 lira tütün başfiyatı hesabına göre bu yıl başfiyatın 249 lira olması gerekir. Ama başfiyatı 130 lira yaptı. Bu başfiyat, maliyeti bile karşılamıyor. Hele icarcı tütün üreticilerinin bir daha tütün yetiştirecek halleri kalmadı.

Muhalefetteyken bol keseden atan AP işbaşa düşünce gerçek yüzünü ortaya çıkardı. Biz tütünü en geç ekim ayında balyalar bekleriz Tekel gelsin diye. Nerde... Tekel dört ay sonra, şubatta geliyor. Neden? Çünkü, önce milyonlarca lira krediyi tüccara vererek "önce tüccar alsın" diyor. Tüccar, Tekel'in ilan edeceği başfiyat üstü on liraya kadar tütün aldı. Tabi büyük tüccarların, köylerdeki küçük aracıları da nasiplerini aldılar. Ama olan kime oldu, bana...

Ben kırda iki dönüm yer icarladım 5 bin liraya. Tohumu yazdan kendim hazırlamıştım. 1500 lira naylon parası verdim. Yeri kendim sürdüm, tırmıkladım. Sonra arkını ben çektim. Dikme, iki kat çapa, kırma derken 6 bin 500 lira amele parası verdim. Kalıp çulu, ip ve balyalanmasına da 850 lira verdim. Tüccara gösteremedim. Tekel 67 bin lira verdi. Tekel memuru kontratı keserken iki balya "ıskarta" demesin mi? Sonuç 2 bin 680 lira tütün parası alacağız. 13 bin 850 lira masraf ettik. Zarar on bir bin lira kadar. Bir o kadar ailecek çalışıp didinmemiz de cabası.. Eh, ne diyelim. Bir gün gelir kendi yetiştirdiğimiz tütünü, kendimiz fiyat verir ve kendimiz satarız.

Bir Tütün Üreticisi

İSTANBUL

Hiç bir memur keyfi olarak açığa alınamaz

12.3.1980 tarihli sayın gazetenizde milyonlarca liralık yolsuzluk yapan sayman açığa alındığı halde göreve devam ediyor başlığı altındaki yazıyı okudum.

Bu gibi yolsuzlukları Efkarı umumiyeye duyurmakla önemli bir görev ifa eden gazetenizi candan kutlarım. Bir vatandaş olarak soruyorum: Hiç bir memur keyfi olarak açığa alınamaz, yetkili makamlar bir ihbarın değerlendirilmesi için selahiyetlerini kullanarak tahkikatın selameti yönünden açığa (Bakanlık emrine) aldıkları bir memuru tahkikat sona ermeden ve yetkili makamlarca onay olmadan eski görevlerine tayin edilemezler. Sayın Dekan Güngör Ertem açığa alınan bu şayibeli kimseleri hakikaten işe başlatmış iseler, kendilerinin de ileride zor duruma düşecekleri tabidir. Zira açığa alınan bir kimse aksine bir karar olmadıkça işe alınırsa elbetteki bütün vesaiki ortadan kaldırmak fırsatını bulacaktır.

Umumi efkarı bu yolsuzlukların sonucuna dek haberdar etmenizi okurunuz olarak dilerim. Saygılarımla

Ali Sadi Karakurt

Emekli Dahiliye Memuru

ANKARA

Tercüman gazetesi yazarı Refik Sönmezsoy' a cevap

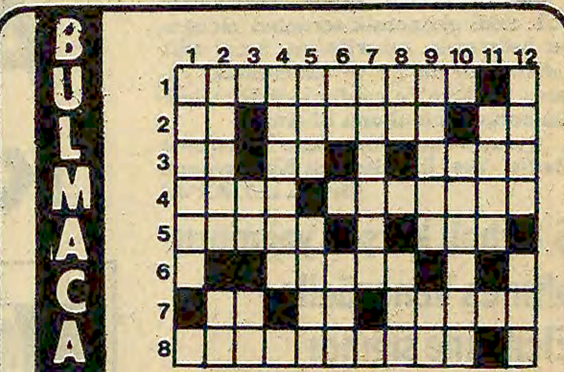
Koop. Dest. Genel Müdürlüğü işyeri temsilcisi Burhanettin Öztürk gazetemize Tercüman gazetesi yazarı Refik Sönmezsoy'un Türk-İş'e bağlı sendikalar hakkında suçlamalarını cevaplayan bir mektup gönderdi.

Burhanettin Öztürk, Sönmezsoy'un kendi sendikaları olan Tez Büro-İş hakkında gerçek dışı şeyler öne sürdüğünü belirterek, bunun sermayeye ve patronlara borazanlık yapmak olduğunu söylüyor.

Öztürk mektubunda şöyle diyor:

''Sayın Sönmezsoy Tez Büro-İş Sendikasını eski hüviyetinde görmemekten kuşku duyuyorsanız bu sizin ve sizin gibi düşünceler için doğaldır. Ancak yanılgınız şuradadır. Artık Türk işçisi uyanmakta layık olanlara itibar etmektedir. Bu gün sendika yönetimini yarın yöneticilerini değiştirmesini bilecektir. Sayın Sönmezsoy ilerici sendikaların almış olduğu bütün grev ve direnişleri ideolojik olarak görüp fetva veriyorsunuz. Soruyorum siz hiç aç kaldınız mı? Ev sahibi karşısında ezildiniz mi? Kaşın soğuğunda odunsuz kömürsüz kaldınız mı? Lokantaya gidip de aç kalktınız mı? Bunlar yetmiyormuş gibi her iktidar döneminde fikir görüş ve düşüncenizden dolayı ezildiniz, sürüldünüz ve kışta kıyamette işinizden atıldınız mı? Sizin ve sizin gibilerin çocuğu simit satar mı, ayakkabı boyar mı, çöp bidonlarından kağıt, teneke, cam ve ekmek parçaları toplar mı? Siz devlet dairesindeki çalışanlara karşı lokavt kararına karşı mısınız Sayın Sönmezsoy? İşte Tez Büro-İş Sendikası bütün haksızlıklara karşı gerçek görevini yaptığına biz üyeleri inanıyor ve bu işkolunda çalışanları işbirliğine güçbirliğine çağırıyoruz. Türk-İş'in de siz ve sizin gibilerin temsilcisi olmamıştır. Ve olmayacaktır. Böyle isteyenlerin istekleri kursaklarında kalacaktır. Türk-İş, Türk işçisinin temsilcisidir ve temsilcisi olma yolunda ilerleyecektir. Böl-yönet zihniyeti artık geçerliliğini yitirmiştir. Grev haktır, haksızlığa karşı işçinin en büyük güvencesi ve dayanağıdır. Hava-İş emekçilerinin grevini yürekten destekliyoruz, alınan lokavt kararını haklı bulmuyoruz.''

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Voleybolda erkek takımı Avrupa üçüncüsü, kız takımı Avrupa ikincisi olan bir takımımız. 2) TERSİ bir rakam - İtalya'da bir şehir - Bir renk 3) Genişlik - Bir siyasi partinin simgesi - Miladi takvim yılının değişik bir şekli. 4) Damla - Bir şeyi bir yerden başka bir yere nakletme. 5) Uzakdoğu'da bir ülkenin halkından - Büyük bir devlet kuruluşunun simgesi. 6) Tarihte Anadolu'da yaşamış bir millet. 7) TERSİ bir soru edatı - Mısır'da bir tanrı - Doğru olmayan. 8) Voleybolda Avrupa ikincisi olan takım.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Gücünü harcama isteği ve yeteneği. 2) Bazı cisimlerin arasına konarak su ve diğer sıvı maddelerin sızmasını önler - Rütbesiz asker. 3) TERSİ ayak (eski dilde) - Sodyumun simgesi. 4) Basketbol Federasyonunun eski başkanlarından birinin soyadı. 5) Lastik sopa - TERSİ cerahat. 6) İran'ın simgesi - Dinamik Ana Strateji kitabının kısa adı. 7) Gaskonya Körfezinin diğer adı. 8) En kısa zaman parçası - Avuç içi. 9) Ünlü bir film yıldızımızın soyadı - Hayvan yakalama işi. 10) İsveçli ünlü bir film yıldızının ilk ismi. 11) Kamu. 12) TERSİ karı-koca ve çocuklardan oluşan topluluk - Söz.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	A	Ğ	A	Ç	K	A	K	A	N	■	İ	L
2	L	A	M	A	R	T	İ	N	■	E	B	E
3	A	B	U	R	■	E	■	T	■	L	O	T
4	B	E	K	A	R	A	Ş	I	K	■	L	T
5	A	B	■	■	İ	S	A	H	U	K	■	E
6	L	L	E	H	S	■	H	U	L	■	O	R
7	İ	A	Ş	E	■	R	İ	A	Y	E	T	■
8	K	V	■	■	K	A	T	N	O	K	■	■

ABD'yi ziyaret eden Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Zhang:

Sovyetler, Afganistan'da pahalı bir maceraya girdi

●Gromiko, güç dengesinin NATO lehine değiştiğini iddia etti

WASHINGTON/BONN MOSKOVA (AJANSLAR)

ABD'yi ziyaret etmekte olan Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Zhang Wenjin'in Amerikalı yetkililere, Çin'in Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da boş ve pahalı bir maceraya girdiğine inandığını söylediği bildiriliyor.

Adının açıklanmasını istemeyen bir Amerikan yetkilisine göre, ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher'la görüşen Zhang, Sovyetlerin Afganistan'da bir temeli olmadığını ve bu ülkeyi boyun eğdirme çabalarının boşa çıkacağını söyledi. Zhang'ın Sovyetlerin yakın zamanda asker çekmesine ihtimal vermediği de açıklandı.

ABD Dışişleri Bakanı Vance'la bir yemek yiyen Zhang'ın, Brzezinski ve Kongre üyeleriyle de görüşmesi bekleniyor.

HİNTLİ BAKAN B. ALMANYA'DA

Federal Almanya'ya yaptığı gezi sırasında bir konuşma yapan Hindistan Dışişleri Bakanı Narasimha Rao, "bağımsız" ve "bağlantısız" bir Afganistan oluşturulması yolunda bir çağrı yaparak, "Asya'daki son gelişmeler soğuk savaşı kapımızın eşiğine getirdi" dedi.

Daha önce de ABD'yi ziyaret etmiş olan Rao, süper güçlerin Hindistan kıtasına müdahalesinin bölgede barış ve istikrarı tehdit ettiğini de hatırlattı.

GROMİKO'NUN TEHDİDİ

SSCB Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, ABD'yi başka ülkelerin başlarına gelecekler pahasına yayılmacı ve işgalci bir siyaset izlemekle suçladı. Gromiko, Avrupa'daki güç dengesini NATO lehine değiştirmek isteyenleri gözü kara oyun oynayan kumarbazlara benzetti.

Gromiko, Moskova'da bulunan Macaristan Dışişleri Bakanı onuruna verilen yemekteki konuşmasında, "Bazı Avrupalı liderlerin Doğu-Batı işbirliği ve yumuşamaya uymak ve saygı gösterme konusunda hâlâ istekli olduklarını ve sağduyularını yitirmediklerinden eminiz" dedi.

İran'da oyların sayımı sürüyor

●Kesinleşen 58 üyelikten 26'sını Beheşti kazandı

TAHRAN (AA/AP)

İran'da geçtiğimiz cuma günü yapılan Yasama Meclisi seçimlerinin birinci tur sonuçlarına göre milletvekilliği kesinleşen üye sayısı 58'i buldu. Kesinleşen 58 üyelikten 26'sını Beheşti'nin İslam Cumhuriyeti Partisi, 12'sini de Devlet Başkanı Beni Sadr'ın öncülüğünü yaptığı Birleşik Cephe'ye katılan parti ve örgütler kazandı.

Seçimlerin ilk tur sonuçlarının oy sayımı sürdürülürken, Tahran'daki toplam 2 bin 140 sandıktan ancak 10 sandığın sonuçlarına göre, eski Başbakan Mehdi Bazergan en çok oyu aldı. "Halk Mücahitleri" örgütü adayı Mesud Recebi ve örgütün başka iki adayı ile, bağımsız aday Ali Gulazade Gaffari yüksek sayıda oylar alarak milletvekilliklerini garantilediler.

Seçimlerin ilk turunda 85 bölgede, hiç bir aday gerekli oyu sağlayamadığı için adaylar ikinci turda yeniden yarışacaklar.

REHİNELER SORUNU

Öte yandan İran Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr, öğrencilerin Tahran'da rehin tuttukları Amerikan personelini serbest bırakmaları için ileri sürülen 3 şartın hâlâ geçerli olduğunu bildirdi. Beni Sadr, bu üç şartın Şahın iade edilmesi, yargılanması ve servetinin İran'a geri verilmesi olduğunu hatırlattı.

KADIN CASUS

Bu arada İran Dışişleri Bakanlığının Pasaport Şubesi Müdür Yardımcısı Bayan Victoria Basairi, ABD hesabına casusluk yaptığı iddiasıyla Tahran'da tutuklandı.

Haberi veren İran Pars ajansı, Bayan Basairi'nin, ifadesi sırasında Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde bazı işlerinden sorumlu William Bell Diarty ile bazı bilgileri aktardığını itiraf ettiğini kaydetti.

SOVYETLERE GAZ SATIŞI

Bu arada İran'ın Sovyetlere doğal gaz satışı konusunda yapılan görüşmelerde fiyatta bir anlaşma sağlanamayınca Sovyetler Birliği'nin görüşmeleri daha ileri bir tarihe ertelemek talebinde bulunduğu bildirildi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Sakharov beşinci kol faaliyeti yürütmüş!

Sovyet hükümet organı "İzvestia", sürgünde bulunan ünlü fizikçi ve Nobel Barış Ödülü sahibi Andrei Sakharov'u, "Sovyet toplumu içerden çökertmek için yabancı casusların yanlarıyla ülkede Beşinci Kol faaliyeti oluşturmakla" suçladı.

İzvestia Sakharov'u,. Helsinki İnsan Hakları Bildirisinin uygulanmasını denetleyen grubu, "hain ve anti-Sovyet eylemleri yönetmek için çalışan emperyalistlerin ajanı" olarak niteledi.

Bu arada 162 Sovyet fizikçisi Brejnev'e gönderdikleri telgrafta, Sakharov'un Gorki kentine sürgüne gönderilmesini protesto ederek, bunun "Uluslararası bilimsel işbirliği konusunda önemli bir engel" oluşturduğunu belirttiler.

Etyopya'nın Somali'ye saldırısı

Somali radyosu, Etyopya savaş uçaklarının, ülkenin kuzeyindeki 4 köyü bombaladığını, 33 kişinin öldüğünü ve 6 kişinin de yaralandığını duyurdu.

Nairobi'den dinlenen radyo, 10 Etyopya savaş uçağının bombardımanı gerçekleştirdiğini kaydetti, ancak ayrıntılı bilgi vermedi.

Pakistan'daki darbe girişiminde yabancı parmağı

Pakistan Devlet Başkanı General Ziya Ül-Hak, hükümete karşı düzenlenen ve zamanında bastırılan darbe girişiminin "yabancı bir ülkenin parmağı olmasınca planlanmış olabileceğine ihtimal vermediğini" söyledi.

Darbe girişiminin önemli birşey olmadığını ve köksüz olduğunu söyleyen Ziya, "BBC" ve "Amerika'nın Sesi" radyolarının olayı büyütmeye çalışmalarının dikkatini çektiğini belirtti.

Poniatowski, Washington'da kimse ile görüşemiyor

Fransız Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing'in özel danışmanı Michel Poniatowski, Amerikalı yetkililerle görüşemiyor. ABD Başkanı Carter'in Ulusal Güvenlik İşleri Başdanışmanı Zbigniew Brzezinski ile görüşmek istediği bildiren Poniatowski'nin, "Çok meşgul" olduğu gerekçesiyle Brzezinski tarafından kabul edilmediği öğrenildi.

Hatırlanacağı üzere Poniatowski, geçtiğimiz hafta Alman "Stern" dergisinde yayınlanan bir demecinde Carter'ın dış politikada "Budalaca bir tutum içinde olduğunu" söylemişti.

İsrail telaşlandı

Filistin'in özerkliği için görüşmelere hız verilecek

TEL AVIV

İsrail makamları, işgal altındaki Filistin topraklarına özerklik statüsü verilmesi için yapılmakta olan görüşmelerin 26 Mayıs'ta "son" sona ereceğini hatırlatarak, taraflardan çalışmalarını hızlandıracaklarını bildirdi.

İsrail İçişleri Bakanı ve özerklik görüşmelerinde Tel Aviv yönetimini temsil eden Yosef Burg, ABD, Mısır ve İsrail heyetlerinin bir an önce anlaşabilmeleri için daha sık görüşmeler yapmaları gerektiğini söyledi.

Öte yandan İsrail Başbakanı Menahem Begin, 26 Mayıs "En son tarih" olmadığını ileri sürdü ve Kudüs'ün Arap kesiminde yaşayan Filistinlilerin özerklik görüşmelerine katılmasının sözkonusu olmadığını söyledi. Begin, daha sonra Kudüs'ün ilelebet bir İsrail toprağı olacağı yolundaki iddialarını tekrarladı.

Bu arada İsrail resmi çevreleri, yeni Dışişleri Bakanı Yitzak Şamir'in üçlü görüşmelerde "Önemli bir rol" oynayacağını belirtiyorlar.

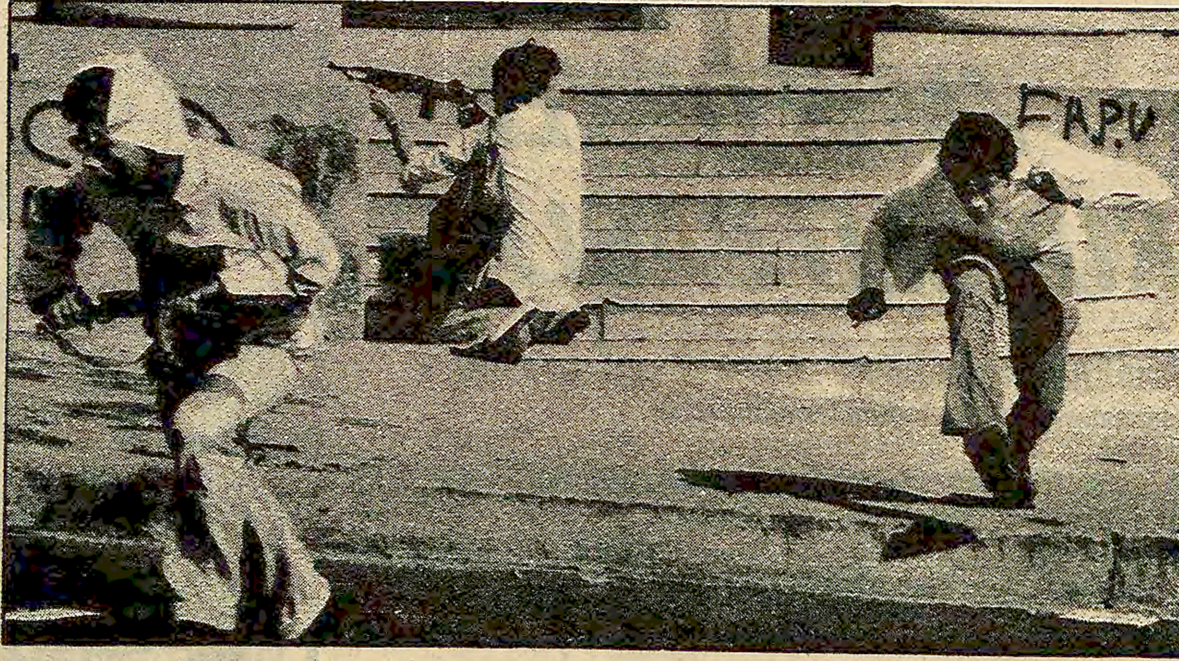
Bilindiği gibi İsrail Başbakanı Begin'in yerleşim merkezleri ve üçlü görüşmeler konusundaki siyasetlerine muhalefet eden eski Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın yerine getirilen Yitzak Şamir, Filistin düşmanı bir çizgi izliyor.

S.Arabistan, Kuzey Yemen'e yardım edecek

KAHİRE (AP)

Mısır'ın başkenti Kahire'deki güvenilir kaynaklardan bildirildiğine göre, Suudi Arabistan, ABD'nin [illegible] Kuzey Yemen'e ekonomik yardıma tekrar başlayacak. Suudi Arabistan Kuzey Yemen'in Sovyetlerden askeri malzeme almaya başlaması üzerine Ali Abdullah Saleh rejimine yaptığı ekonomik yardımı durdurmuştu. Suudi Arabistan'ın yapacağı yardımın, 300 milyon dolar bütçe açığı veren Kuzey Yemen'in güçlüklerden çıkmasını sağlayacağı belirtiliyor.

Bu arada güvenilir bir kaynak, Güneyle birleşmeye çalışan Devlet Başkanı Saleh'in, Ruslar, Amerikalılar ve Suudi Arabistanlıları birbirine karşı kullanarak, mümkün olduğu kadar iktidarda kalmaya çalıştığını ifade ediyor.

El Salvador'da Romero diktatörlüğünün devrilmesinden sonra sahte solcular ülkede istikrarsızlığı körüklemek için ellerinden geleni yaptılar. Fotoğrafta bir silahlı grup bir sokak çatışmasında görülüyor.

El Salvador'da iç savaş çıkarılmak isteniyor

● 14 eyalette aynı anda başlayan ayaklanmada 60 kişi öldü, çok sayıda tarım kuruluşu bombalandı

● *Üniversite silah deposu haline getirildi*

SAN SALVADOR (AA-AP)

Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'da solcu oldukları ileri sürülen kişiler, ülkedeki 25 sendikada genel grev ilan ettikten sonra, bu grevi kanlı bir ayaklanma eylemine dönüştürdüler ve bütün ülkede meydana gelen çarpışmalarda en az 60 kişi öldü.

Ülkenin 14 eyaletinde aynı anda ve koordineli olarak başlatılan ayaklanma sırasında özellikle tarımsal kuruluşlar hedef alındı ve bunların birçoğu bombalandı.

Olayların başlamasının ardından güvenlik kuvvetleri, göstericilerin kendilerine üs olarak seçtikleri üniversite binasını sardılar ve burada şiddetli çarpışmalar meydana geldi. Yetkililer, göstericilerin üniversiteyi silah deposu haline getirdiklerini belirttiler.

Basına açıklamada bulunan Albay Gonzalez, Hacienda Colina'da bir askeri birliğe saldırmak isteyenlerden 28'inin öldürüldüğünü söyledi.

Gonzalez; "Bu aptalca bir şey. Bu çatışmanın hiç bir nedeni yok. Hükümet solcuların talep ettiği reformları başlatmıştı" dedi.

Bu arada çatışmalara, hükümetin toprak reformu uygulamasına karşı çıkan bazı "sağcı" güçlerin de katıldığı haber verildi.

El Salvador'da işbaşında bulunan cunta, bundan bir süre önce tarım reformu çerçevesinde topraksız köylülere toprak dağıtacağını açıklamıştı. Başkent San Salvador'un kuzeyindeki 3 bin hektarlık arazinin dağıtılmasını isteyen köylüler, dağıtma işleminin biran önce bitirilmesini istediler. Tarım reformu görevlileri ise, bu toprakların dağıtılmayacağını ve burada işçiler yararına bir kooperatif kurulacağını belirttiler. Bunun üzerine başlayan karşılıklı ateş sonucu köylülerden 20'si olay yerinde öldü.

Başkent San Salvador'un 50 kilometre kuzeyinde yeralan ve "La Colima" çiftliği olarak anılan bu yerdeki olayların duyulması üzerine, ülkenin çeşitli yerleşim merkezlerinde büyük boyutlara varan karışıklıklar çıktı.

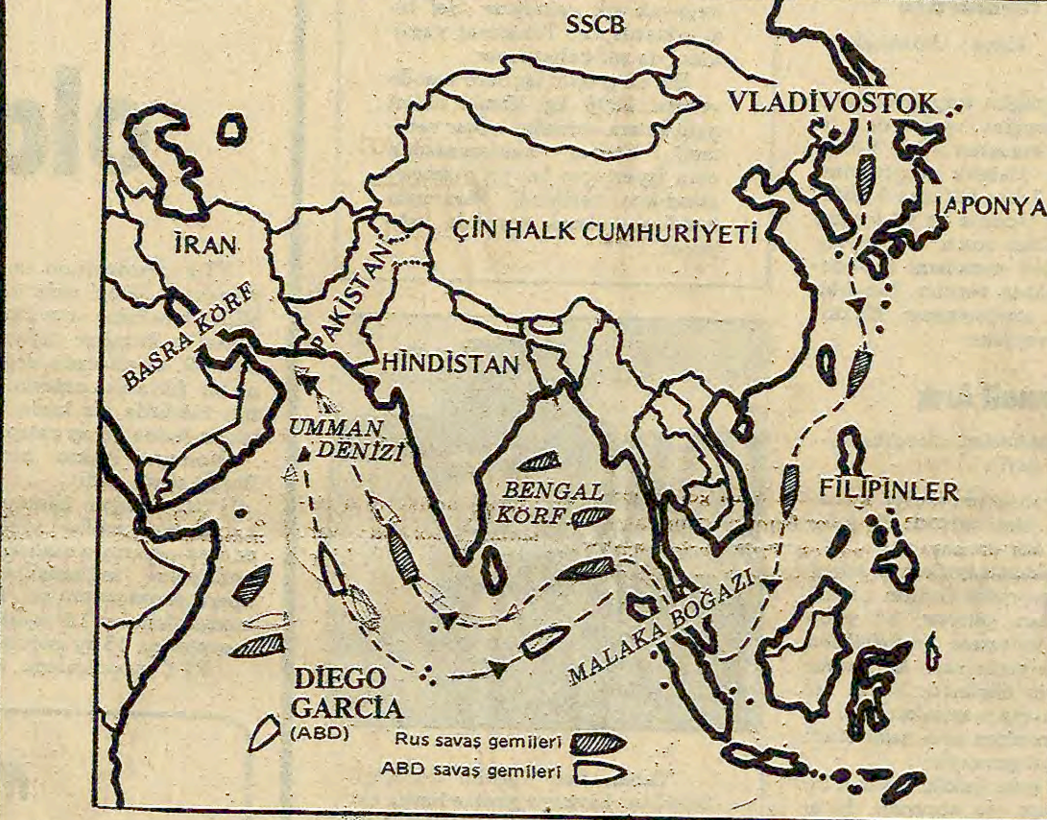
Ordu birliklerinin üniversiteyi kuşattığı, ayrıca başkentin giriş ve çıkış yollarının da güvenlik kuvvetlerinin denetiminde tutulduğu haber verildi.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

Öte yandan Uluslararası Af Örgütü, El Salvador hükümetine çağrıda bulunarak, çocukların, kadınların ve erkeklerin öldürülerek evlerinden sürülmesine yol açan toprak reformu kampanyasına son vermesini istedi. İnsan Hakları Örgütü ise bu olaylarda ABD'nin de payı olduğunu söyledi.

Hint Okyanusundaki ABD ve Rus savaş gemisi sayısı giderek artıyor

● ABD, bölgeye ilk kez bir savaş alayı gönderdi

WASHINGTON/TOKYO (AA/AP)

ABD haberalma kaynakları, Sovyetler Birliği'nin Hint Okyanusuna gemilerle saldırı birlikleri göndermelerinin muhtemel olduğunu açıkladılar.

Aynı kaynaklar, 400'den fazla deniz piyadesinin bir Rus amfibik filosuyla Çin kıyılarının güneyine doğru yol aldığının bilindiğini de kaydettiler. Sovyetlerin amfibik savaş birliklerinin ABD'ninkine oranla daha küçük çapta olmasına karşılık, Amerikan deniz piyadelerinin Hint Okyanusuna gönderilmesi ve Sovyet deniz piyadelerinin bu bölgelere yerleştirilmesi, bu hayati bölgede Sovyetlerle ABD arasındaki askeri rekabetin diğer bir örneği olarak nitelendiriliyor.

Çin kıyılarının güneyine doğru yol alan "İvan Rogov" adlı 13 bin tonluk amfibik geminin Sovyet Deniz Kuvvetlerindekinin en büyüğü olduğu ve bu geminin ayrıca zırhlı personel taşıyıcıları ve Hovercraft tipi çıkarma aracı bulunduğu da bildirildi.

Öte yandan, Japon Öz-Savunma Örgütünün açıkladığına göre, 15'i zırhlı 20 taşıt bulunduran 11 bin tonluk bir Sovyet savaş gemisi, Güneş Çin Denizine doğru ilerliyor. Japon yetkililer bu geminin de Sovyetlerin Vladivostok'daki Pasifik Filosunun üssünden hareket ettiğini ve "AN LST" tipinde amfibik bir saldırı gemisi olduğunu bildiriyorlar.

ABD GEMİLERİ

Bu arada, ABD Deniz Kuvvetlerine ait 1800 kişilik takviye alayının Basra Körfezine doğru seyrettiği belirtiliyor. Bu takviye alayıyla ABD, ilk kez, Hint Okyanusu ve Basra Körfezi bölgesine böyle bir birlik göndermiş oluyor.

Askerleri getiren 6 amfibik gemiyle ABD'nin Hint Okyanusundaki gemi sayısı 31'e çıktı. Bunun rekor bir düzey olduğu bildiriliyor.

Gözlemciler Sovyetlerin, şu anda şubat ayındaki rekor düzeye oranla üç gemi eksiği ile, 29 gemisinin bulunduğunu, fakat eğilimin geçtiğimiz sonbahardan bu yana artış yönünde olduğunu belirtiyorlar.

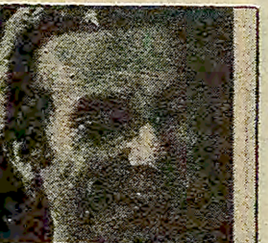
ABD ve Sovyet donanmasına ait birçok geminin Basra Körfezinin girişinin çok yakınlarında seyrettikleri de gelen haberler arasında.

Hükümet ile Devlet Başkanı arasındaki anlaşmazlık büyüyor

Portekiz Başbakanı askeri darbe tehlikesi olmadığını yineledi

EANES

SA CARNEİRO

SOARES

LİZBON (AP)

Portekiz Başbakanı Francisco Sa Carneiro, ülkede askeri bir darbe olacağı yolundaki söylentileri bir kez daha yalanladı. Devlet radyo ve televizyonunda bir konuşma yapan Sa Carneiro, "Ordunun hükümete karşı bir darbe yapma varsayımını hiç bir zaman kabul etmedik" dedi.

Portekiz Başbakanı aynı konuşmasında, Devlet Başkanı Eanes ve Devrim Konseyi ile hükümeti arasında bazı anlaşmazlıkların bulunduğunu kabul etti. "Milli iktidarın iki kanadı arasında dayanışmanın yeterli olamadığını" söyleyen Sa Carneiro, kendisinin bir Başbakan olarak Anayasa gereği Devlet Başkanı Eanes ile haftalık olağan görüşmelerini sürdüreceğini açıkladı.

NEDEN ANLAŞMAZLIK?

Sa Carneiro hükümetine muhalefet edenlerin esas olarak iki itirazı var: Dış politika ve toprak reformu.

Sa Carneiro hükümetinin Batı Avrupa ile ilişkilerini yoğunlaştırmasının yanısıra Sovyetler Birliği'nin yayılmacılığına karşı açık bir tutum alması, özellikle Sovyet yanlısı güçleri rahatsız ediyor. Hatırlanacağı üzere, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinden sonra, Moskova'daki Büyükelçisini ilk olarak merkeze çağıran Batı Avrupa ülkesi Portekiz olmuştu.

Başbakan Sa Carneiro, Lizbon yönetiminin dış politikasını açıklarken, "Bu politika esas olarak ve her şeyin üstünde milli çıkarları tutmaktadır" diyor. Sa Carneiro, "Portekiz'in dış politikası, ne Sovyet yayılmacılığını ne de Üçüncü Dünyacı yayılmacılığını temsil etmektedir" diyerek açıklama yapıyor.

Hükümet ile Devlet Başkanı arasındaki anlaşmazlığın ikinci konusu, toprak reformu ve özellikle Alentejo bölgesindeki çiftlikler sorunu. 1974 Nisanından sonra kamulaştırılan bu çiftlikler Sovyet yanlısı Portekiz Komünist Partisinin denetimi altında girdi. Sa Carneiro geçenlerde Fransa Radyosuna yaptığı bir açıklamada, "Sovyet yanlıları Portekiz topraklarının bir kısmını denetimleri altında bulundurmaktadır" diyerek bu gerçeği belirlemişti. Daha sonra bu bölgelerde, Cumhuriyetçi Milli Muhafızlar, Sosyalist Parti döneminde kabul edilen bir yasayı uygulamak için, Alentejo'daki çiftçilerle çatışmalara girdiler. Sa Carneiro, muhafızların sadece yasaları uyguladığını belirtirken muhalefet, hükümeti, "Baskı yöntemleri" uygulamakla suçladı. Başbakan Sa Carneiro ise, "Sovyet yanlısı Komünist Partisi ile asla görüşmeyeceğini" açıklamış ve geçmişte bu Parti ile iktidar arasında bazı gizli anlaşmaların yapılmış olabileceğini söylemişti.

Halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

"El Salvador modeli"

Aylardır ülkemizde bir Güney Amerika modeli tartışması sürüp gidiyor. Bu modelden sözedenler bunu genellikle Amerikancı faşist bir diktatörlüğü örneklemek amacıyla kullanıyorlar.

Peki bugün Orta ve Güney Amerika, nasıl bir gelişme içine girmiştir? İşte bu konuda bir fikir edinmek için önümüzde Salvador örneği durmaktadır.

Nikaragua'da Somoza rejiminin devrilmesinden sonra sıranın El Salvador'da faşist Romero rejimine geldiği görülüyordu. Özellikle Nikaragua'daki halk ayaklanmasının Salvador'da da tekrarlanmasından çekinen Amerika, bu ülkede demokrasiye dönülmesi çabalarını destekledi. Ama bizzat ABD'li yetkililerin de belirttikleri gibi biraz geç kalınmıştı.

Geçtiğimiz Ekim ayında faşist Romero diktatörlüğüne son veren cunta yönetimi kararlı bir şekilde reform yapmaya yönelmediği için ülkede istikrarı sağlamayı başaramadı. Bunun yanı sıra bir yandan silahlanmış ve ordu içinde de örgütlenmiş olan aşırı sağcılar, öte yandan Küba'nın hamisi kesildiği sahte solcular ülkede daha ılımlı bir yönetim kurulmasına ve demokrasiye dönülmesine izin vermediler.

Siyasi cinayetler birbirini kovaladı. Sahte solcu örgütlerin giriştikleri işgaller nedeniyle, ülkede hayat felce uğradı.

Aşırı sağ, sahte solu bir çatışma içine çekip, ortaya çıkan kargaşa ortamından yararlanarak bir darbeyle kaybettiği mevzileri yeniden kazanmak peşindeydi. Sağcıların darbe çabaları ABD'nin karşı çıkmasıyla şimdilik gerçekleşmedi. Bu arada aylardır başını sahte solcuların çektiği sokak çatışmaları 14 eyalette başlatılan "genel grevle" kanlı bir iç çatışmaya dönüştü. Dükkanlar kapandı. Kepenkler indirildi.

* * *

El Salvador'daki gelişmeler, bu kıtada değişen güç dengesinin aynasıdır. Özellikle 1975 yılından bu yana Latin Amerika halklarının demokrasi ve özgürlük talepleri ve mücadelesi yükselerek faşist diktatörlüklerin temellerini sarsmıştır. Giderek zayıflayan ABD, kıtada istikrarın sağlanmasından yana bir tutum almaya çalışırken, Sovyetler Birliği ve Küba, esas kışkırtıcılar olarak ortaya çıktılar. Onlar bu ülkelerde doğan iktidar boşluklarından yararlanarak bölgeye sızdılar ve Güney Amerika halklarının haklı özlemlerinin arkasına gizlenerek, yıkıcılık faaliyetlerine hız verdiler. Salvador örneğinde olduğu gibi ülkeyi bir iç savaşa kadar sürüklediler.

Güney Amerika modelinin ülkemizde uygulanmaya çalışıldığını iddia edenler nedense hep Brezilya örneği üstünde tartışma yürütüyorlar. Brezilya'nın şartlarıyla ülkemizin şartlarının birbirine benzememesi bir yana, Brezilya modeli denilen şey bugün artık Güney Amerika'ya bile damgasını vuran bir gelişme değildir. O model 1960'larda kalmıştır.

Bugün eğer Latin Amerika'ya damga vuran bir modelden sözedilecekse, gözlerimizi El Salvador'a çevirmemiz gerekmektedir. Çünkü aylardır adım adım iç savaşın eşiğine getirilen bu Orta Amerika ülkesi, eskiden beri Amerika'nın arka bahçesi olarak nitelenen bu bölgedeki gelişmeleri yansıtan bir laboratuvardır.

Eğer mutlaka bir benzetme yapmak gerekiyorsa ve bir Güney Amerika modelinden sözedeceksek, sahte solcuların yarattığı şiddet hareketleriyle sarsılan ve Moskova yanlılarının tezgahlamaya çalıştıkları bir genel grevle karşı karşıya bulunan ülkemizin şartları, Brezilya'nın değil Salvador'un şartlarına daha çok benzemektedir.

Castro'nun Milli Halk Meclisindeki konuşması yayınlandı

CASTRO, KÜBA'NIN SIKINTILARINDAN SSCB'NİN SORUMLU OLDUĞUNU İMA ETTİ

●"Zorluklar denizindeyiz, kıyı çok uzakta"

MİAMİ (AP)

Amerikan "Miami Herald" gazetesi, Küba Devlet Başkanı Castro'nun geçtiğimiz aralık ayında ülkenin durumuyla ilgili olarak Milli Halk Meclisinde yaptığı önemli bir konuşmada, Küba ekonomisinin ancak Sovyet desteğiyle ayakta durduğunu, fakat bu bağlılık yüzünden ekonominin çalışamaz hale geldiğini söylediğini açıkladı.

62 sayfalık konuşma metnini ele geçiren gazete, Castro'nun dünyadaki diğer gelişmekte olan ülkelere "öğretmen" ve danışman gönderen bir ülkenin, doğru dürüst bir iş elbisesi bile yapamamasını anlamadığını ifade ettiğini belirtiyor.

Kübalı lider, konuşmasında ayrıca, SSCB'nin yeterli kereste ve çimento sağlamaması yüzünden kalkınma planlarının ertelenmesi gerektiğini söyleyerek, Sovyetlerin elinden geleni yapmadığını ima etti ve Kübalı işçilerin Sibirya ormanlarına çalışmaya gitmelerini önerdi.

Castro'nun başarısızlıklardan, disiplinsiz bencil kimseleri sorumlu tutmaya çalıştığı dikkat çekerken, ülkede işten kaçmaların, işsizliğin, yozlaşma belirtilerinin yaygın olduğunu ve çok sayıda insanın her gün hırsızlık yapmaya çalıştığını sözlerine ekledi.

Castro'nun "Zorluklar denizindeyiz, bir süre daha bu denizde kalacağız, kıyı çok uzakta" dediği de bildiriliyor.

Nikaragua heyeti, Moskova'daki temaslarını sürdürüyor

MOSKOVA (AP)

Pazartesi günü Moskova'ya giden Nikaragua ve Sandinista örgütü heyeti, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Siyasi Büro Üyesi Andrei Krilenko ile görüştü. Moise Hassan başkanlığındaki Nikaragua heyetinin, Sovyet yetkili ile yaptığı görüşmeden sonra yayınlanan bildiride, "Her iki tarafın da dostça ve samimi bir ortam içinde, ekonomik, ticari, kültürel ve diğer alanlardaki ilişkilerin geliştirilmesi" konularını ele aldıkları açıklandı.

konuklarımız

Önce insan, sonra kömür

Muzaffer Demirci
(EKİ Kozlu Bölgesinde işçi)
Necati Aydın
(EKİ Karadon Bölgesinde işçi)
Hilmi Doğan Ayhan
(EKİ Üzülmez Bölgesinde işçi)

Petrol fiyatlarının hızla yükselmesi ile birlikte tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bütün gözler kömür üretimine çevrilmiştir. Kamuoyunda kömür üretiminin artırılması, yeni kömür yataklarının bulunması ve sanayide kömür kullanımının yaygınlaştırılması meseleleri tartışılmaya başlanmıştır. Şüphesiz bütün bunlar olumlu şeylerdir. Biz maden işçileri olarak ekonomik krizin atlatılabilmesi için kendi kaynaklarımıza dayanma düşüncesini olumlu buluyoruz. Aynı şekilde kömür üretiminin artırılması meselesinin de ciddi olarak ele alınması gerekmektedir. Ancak bütün bu meselelerin sadece teknik açıdan ele alınması, şüphesiz ki doğru olmaz. Diğer işkollarında olduğu gibi kömür üretiminde de üretimin asli unsuru insandır, yani işçidir. Kömürün hayati bir önem kazandığı bir dönemde, üretimin artırılmasını işçilerin yüzyüze olduğu meselelerin çözümünden, maden işçisinin haklı taleplerinin karşılanmasından ayrı düşünemeyiz. Yani maden işçisinin meselelerini çözmeden üretimi artırmak mümkün değildir.

Zonguldak maden işçilerinin yılların biriktirdiği meseleleri vardır. Bunları, sendikamızın 24. Genel Kongresi nedeniyle bir kere daha ortaya koymak istiyoruz. Bugün öncelikle ele alınması gereken meselelerimizi şöylece belirtebiliriz.

1) İş kazalarının önlenmesi. Havzada her yıl ölüm ve yaralanma ile biten yaklaşık 7 bin iş kazası olmaktadır. Ve bu kazalarda gene ortalama 60-70 ölüm 7 bine yakın yaralanma olmaktadır. 1940'lardan beri ölüm ve yaralanma oranlarında esaslı bir değişiklik olmamıştır. Bu durumda gösteriyor ki, iş kazalarının önlenmesi için gerekli ciddi tedbirler hep ihmal edilmektedir. Bugün, yüzde 50 bile uygulanmayan İşyeri Emniyet Nizamnamesi öncelikle ve eksiksiz bir şekilde uygulanmalıdır.

2) Meslek hastalıklarının en yaygın olarak görüldüğü işkollarından biri de maden işkoludur. Hatta bu alanda birinci durumdadır. Özellikle kazmacı, domuzdamcı ve lağımcılarda bu oran hayli yüksektir. Akciğer hastalıkları çok yaygındır. Maden işçilerinin büyük bir çoğunluğunu emekliliklerinin ilk on yılında ölüm beklemektedir. Bu konuda da ciddi tedbirlerin alındığını göremiyoruz.

3) Maden işçiliği, ağır ve yıpratıcı bir işçiliktir. Özellikle üretimle doğrudan ve birinci derecede ilgili olan işçilerin işi çok ağırdır. Kazmacı, domuzdamcı, lağımcı gibi. Teknik yatırım ve malzemelerin bakımının eksiksiz yapılması, gerekli malzemelerin zamanında ve yerinde bulundurulması, teknik eleman-mühendis sayısının artırılması, üretim programlarının daha makul bir düzeyde saptanması, 8 saati aşan çalışmaların önlenmesi vs. gibi yollarla bu sağlanabilir. 10 yıl kadar ağır işte çalışanların hep yan servislere geçmek istemesi sebepsiz olmasa gerek. Bu yüzden, 10 yıl ağır ve sağlığa aykırı servislerde çalışanlara, isterlerse yan servislere otomatik olarak geçme hakkı tanınmalıdır.

4) 9. dönem toplu iş sözleşmesinde ücret ve sosyal haklarda, artan hayat pahalılığını da dikkate alan bir yükseltme yapılmalıdır. Özellikle ağır işlerde çalışanların ücretleri daha fazla yükseltilmelidir. Bugün, ücretler arasındaki oran, işin ağırlığına göre dengesizdir.

5) Prim sistemi, ağır işlerde çalışanları gözetecek tarzda düzenlenmelidir. Ancak prim uygulaması, özellikle iş kazalarını artıracak bir üretim zorlamasına dönüştürülmemeli, prim sistemine iş kazalarını önleyici faktörler getirilmelidir.

6) Yemekler daha kaliteli ve temiz hale getirilmelidir.

7) Yeni işçi yurtları yapılmalı, mevcut yurtlar kalınabilir hale getirilmelidir. Halen 100-120 kişinin kaldığı koğuşlar bile vardır. Özellikle yaz aylarında buralarda değil yatmak, içeri girmek bile mesele olmaktadır. En zor şartlarda çalışarak milyarlarca liralık değer yaratan işçilerin, insanca bir barınma imkanına kavuşması, tabii hakkıdır. 8 kişilik koğuşların bulunduğu işçi yurtları yapımına hız verilmeli, eskileri bu şekilde tadil edilmelidir.

8) İşçi lojmanları yapımı artırılmalı ve bunların dağıtımında partizanlığa, adam kayırmaya son verilmelidir.

9) İşe almada, servis değiştirmede, lojman dağıtımında adam kayırmanın, aylakça dolaşarak hiç çalışmadan para almanın aracı olan partizanlık önlenmelidir.

10) Eğitim, eğlenme, dinlenme, kitaplıklar, spor tesisleri, lokaller gibi sosyal tesislerin yapımı ciddiyetle ele alınmalıdır. Maden işçisinin büyük bir bölümünün hayatı kahve ile ocak arasında toplumdan tecrit edilmiş bir durumda geçmektedir.

11) İş içinde ve işbaşında eğitim işi daha ciddi ele alınmalıdır. Bu hem iş kazalarının önlenmesi, işin hafifletilmesi yönünden, hem de üretimi artırmak bakımından gereklidir. Bugün bu mesele, yasak savma kabilinden yapılmaktadır.

12) Banyo ve giyinme yerleri meselesi çözümlenmelidir. Banyolar ve giyinme yerleri pis, havasız ve dardır.

13) Birikmiş ve 5 milyar lirayı bulan emeklilik tazminatları ödenmeli, yeni emekli olacakların tazminatları ise bekletilmemelidir.

14) İşçileri geldikleri bölgeye göre Doğulu, Laz, kıvırcık veya yerli-yabancı diye ayıran bölgeciliğe son verilmelidir.

15) Bazı yetkililerin işçileri kendi özel işlerinde çalıştırması gibi çağdışı bir anlayışa angaryaya meydan verilmemelidir.

Biz maden işçilerinin meseleleri saymakla bitmez. Bütün bunların çözümü tabii ki, her şeyden önce işçilerin haklarına sahip çıkmasıyla mümkün olacaktır. Önce insan, sonra kömür anlayışını hakim kıldığımız oranda meselelerimiz çözülebilecektir.

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI 1946

ZMİS GENEL KURULU BAŞLADI

■ 55 bin üyeli ZMİS' in Genel Kuruluna katılan 315 delege, çalışmalarını 21 Mart günü tamamlayacak

RAMAZAN ÇAKIROĞLU ZONGULDAK'TAN BİLDİRİYOR

Türk-İş üyesi Maden Federasyonuna bağlı 55 bin üyeli Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının üç gün sürecek olan 24. Genel Kurulu dün Belediye Sinemasında çalışmalarına başladı.

Kömür havzasının çeşitli bölgelerinden seçilen 315 delegenin hazır bulunduğu kongreye, Devlet Bakanı Köksal Toptan, Türk-İş ve Maden Federasyonu yöneticileri, TKİ ve Ereğli Kömürleri İşletmeleri yetkililerinin yanında kalabalık bir davetli topluluğu da konuk olarak katıldı.

ZMİS Genel Başkanı Mehmet Tezer, Genel Kurulu açarken yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"EKİ'de sorumlu görevlere hakları ve yetenekleri olmadan politik nedenlerle getirilenler, müesseseyi ekonomi ilminin gereklerine göre yönetip üretimi ve verimliliği artırmak için çaba sarfetmek yerine politik ve ideolojik kadrolaşmayı sağlamak için uğraş vermişlerdir. Bunlardan sözde devrimci geçinenler bile işyerinde politikaya önem vermişler, her fırsatta yanında olduklarını ifade ettikleri işçilerin hiç bir meselesiyle gerçekçi olarak ilgilenmemişler, maden işçisini menfur emellerinin gerçekleşmesi için bir araç olarak görmüşlerdir. İşçinin ekonomik, sosyal ve kültürel hiç bir problemiyle ilgilenmedikleri gibi, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili tedbirleri de almayarak işçileri, tabiatla olan üretim savaşlarında mukadderatıyla başbaşa bırakmışlardır."

ÇALIŞMA RAPORU

ZMİS 24. Genel Kuruluna sunulan Çalışma Raporunda, dünya ve Türkiye'deki çeşitli gelişmeler ele alınıyor

Çalışma Raporunda dünya durumu hakkında şöyle deniyor:

"Son yıllarda çeşitli nedenlerle ABD'nin dış ödemeler dengesinin önemli açıklar vermesi, Amerikan ekonomisinde enflasyonist eğilimlerin önlenmemesi, doların durumunu zayıflatmış, altınla dolar arasındaki ilişkinin değiştirileceği, yani altın fiyatlarının yükseltileceği veya doların devalüe edileceği yönünde çıkan söylentiler ve dolar aleyhine takınılan tutumlar, spekülatif borsa oyunlarına yol açmış ve 1968'ten beri birkaç kere altına hücum olayı görülmüştür." Raporda daha sonra ABD ekonomisinin gerilediğinden söz ediliyor.

Türkiye için ise raporda şu görüşlere yer veriliyor:

"Terörcülerin arkalarında bir sosyal sınıf yoktur. Her iki kesimde de yüzlerine ideolojik bir maske takmıştır. Fakat bunlar savundukları ideoloji ile çelişik bir eylem çizgisinde birleşmiş bulunuyorlar."

Teröristlerin Marks ve Lenin'i maske olarak kullandıkları belirtilerek şöyle deniyor: "Hiç bir zaman ne Marks, ne de Lenin, kendi adlarının günün birinde emperyalizmin ajanlarının tuzağında, bir anarsi aracı haline getirileceğini akıllarına getirmemişlerdir. Her ikisi de işçi sınıfının önderliğinde ve bir parti disiplini içinde yürütülmeyen eylemlere şiddetle karşı çıkmışlardır."

İlk gün Sendika Başkanı Mehmet Tezer ve konukların konuşmalarından sonra okunan Çalışma Raporu ile çalışmalarına devam eden Genel Kurul 21 Mart günü sona erecek.

ZMİS Genel Kurulu ve kömür işçilerinin talepleri

Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının 24. Genel Kurulu dolayısıyla bazı işçiler ve delegelerle görüştük. Görüştüğümüz delege ve işçilere geçmiş sendika yönetiminin hatalarını ve gelecek sendika yönetiminden neler beklediklerini sorduk. Aldığımız cevapları yayınlıyoruz.

Nail Hamaratlı

(Üzülmez, Asma Bölümünde bantçı):

Benim verdiğim vergiyi Zonguldak'ın başzengini vermiyor. 16 bin lira brüt maaştan 7 bin 500 lira alıyorum. Üstelik grupluyum. İki ayda bir 7 bin 500 lira 5 nüfusa bakar mı? Ocakta on yıl kazma salladım. Ondan sonra maluliyete ayrıldım. Hâlâ meselemi halledemedim. Avukata verdim. Sendika bizi avukata soydurmasın. Hakkımız neyse o verilsin.

İsmail Arık

(Kozlu Bölgesinden. Sendika delegesi. Ocak şefi):

"Geçen yönetim, işçiyi savunduğum için beni kovdu. Bu sefer seçilmemde bunun payı var.

"Müessesenin zayıflaması müessese ve bölge müdürlerinin sık sık değişmesinden geliyor. 34 yılda 21 tane müessese müdürünün değiştiği bir yerin nasıl kâr, zarar edeceğini siz düşünün. Yarın bir Amerika, Rusya memleketimizi işgal etse, elimizden alsa nasıl olur? Onun için çalışmalıyız.

İşe alımlarda, hakiki cevheri çıkaracak adam işe alınmalı. İş alımlarında tabandan işçi alınması gerekli. Torpil yapılmamalı.

Mehmet Çarşambalı

(Yeraltı işçisi):

Pavyonlara bakılmıyor. Her pavyonda 150 kişi var. Aslında 8-10 kişi olmalıdır. Bu çözülmelidir.

Kazmacıya bir ceza yapılsa sendika aramıyor. Bundan sonraki yönetim bunlarla ilgilensin. Bir şefin karşısına gidince işçi misin, köpek misin belli değil.

İşyerlerinde tahkimat yapılamıyor. Tahkimat yapılamaması iş kazalarına yol açıyor. Emniyetçiler (ocak emniyetçileri) sık sık gelmiyor. Şef bizi sıkıştırıyor. Tahkimat yapılmasa da şef çalıştırıyor.

Bir de gruplu işçilere senede verilen 1200 kg. kömür daimi çalışanlara verildiği kadar verilmeli. Sosyal haklarımızdan olan işyeri için bot (iş çizmesi) eskidikçe verilmeli. Paramızla kendimiz almak zorunda kalıyoruz.

"Taban Sesi" grubu DİSK'çi. DİSK bu havzaya girerse havza zayıflar. Çünkü DİSK işçileri olur olmaz şeylerden greve götürüyor

Üzülmez, Karadon, Kozlu işçilerinin ortak talepleri:

siz. Primler işin zorluğuna göre ayarlanmalı. Ayrıca, yemekhanelerde her gün bulgur, nohut, kurufasulya çıkıyor. Bu yediğimiz yemeklerle çalışmak mümkün olmuyor. Daha çok çeşitli yemek çıkmalı. İşçiye bayat ekmek verilmemeli.

Soyunma dolaplarımız küçük olduğu için elbiselerimizi, eşyalarımızı almıyor. Üzerlerinden şakır, şakır su damlıyor. Bazısı da iyice eskidi. Kafeslerin emniyeti tam değil. Çalıştığımız yerden geldiğimizde terli terli kuyu dibinde beklerken hastalanıyoruz. Bazen de işimiz bitmediği zaman 9-10 saat çalışıyoruz. Sendika bunları ele almalıdır."

Bu üç bölgede de görüştüğümüz işçiler şunları söylediler. "En baş meselelerimiz iş kazaları ve işçi sağlığıdır. Bu iki mesele hep ihmal ediliyor. Prim sistemi çok adalet-

Genel-İş Bursa Şubesi Kongresi yapıldı

■ Kasası boş olan Bursa Belediyesi de Maliye' den yardım istedi

BURSA (ÖZEL) Genel-İş Sendikası Bursa Şube Kongresi 16 Mart 1980 Pazar günü yapıldı. Kongrede eski Başkan Akkuş seçimi üç oy farkla kaybetti. Başkanlığa otobüs işçisi Hüseyin Yaman seçildi.

Kongrede bir konuşma yapan eski Şube Başkanı Akkuş, hükümetin CHP'li belediyelere ve belediyelerde çalışanlara karşı düşmanca bir tavır aldığını savundu ve hükümetin tutumunu eleştirdi.

Başkanlık seçimi sonunda Hasan Akkuş 82 oy, Hüseyin Yaman ise 85 oy aldılar. Yönetim Kuruluna ise Saffet Kurşuntutmaz, Mümin Altınsoy, Emin Türe, Hüseyin Filizler, Mehmet Odabaşı, Harun Tümer, Nuhat Güzeller, İsmet Yiğit, Abdullah Onkardeş, Mehmet Bayraktar ve Kaya Ali Ayberk seçildiler.

BELEDİYE MALİYEDEN YARDIM İSTEDİ

Öte yandan Bursa Belediyesinin kasasının boş olduğu ve Belediye Başkanı Mustafa Eroğlu'nun işçi ücretlerini ödeyebilmek için maliyeden yardım istediği bildiriliyor. Eroğlu yardım gelmediği takdirde Bursa Belediyesinde de Ankara ve İstanbul belediyelerindeki durumun ortaya çıkabileceğini söyledi.

Belediye Başkanı otobüs biletlerine de zam yapmak istediklerini, zam talepleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca iki ay içinde onaylanmazsa uygulamaya geçerek bilet fiyatlarını 7,5 liraya çıkaracaklarını belirtti.

Haydarpaşa ve Tophane'de çalışan, cumartesi, pazar, bayram demeden 25-90 kilo arasında değişen çuvalları arabalara ya da tren vagonuna boşaltmak zorunda olan taşıyıcılar, tesisatçılar, posta dağıtıcıları, telefon, teleks çalışanları gibi taşıyıcılar da yıpranma zammından yararlanmak istiyorlar.

«YIPRANMA SÜRESİ» TASARISI KANUNLAŞIRSA ERKEN EMEKLİ OLACAKLAR

PTT çalışanları için bir yıl 16 ay olarak sayılacak

ANKARA (ÖZEL)

PTT personelinin bir kısmına yıllık dört aylık yıpranma süresi eklenmesini öngören yasa teklifi Millet Meclisine sunuldu. MSP Grup sözcüsü Şener Battal'ın imzasını taşıyan teklif 5434 sayılı kanunun 32. maddesinin değiştirilmesini ve kanuna yeni bir fıkra eklenmesini içeriyor. Tasarı kanunlaştığı takdirde bir kısım PTT personeli 12 ay çalıştıkları halde 16 ay çalışmış sayılacaklar.

Konuya ilişkin bir açıklama yapan Şener Battal şöyle dedi:

"5434 sayılı kanunun 32. maddesi bir kısım kamu personeline yılda 2-3 ay gibi süre ilave ederek onların emsallerine göre daha erken emekli olmalarını sağlamaktadır. Bu kanun içinde opera sanatçısının ve TRT'nin habercilikle ilgili mensuplarının 12 aylık hizmeti Emekli Sandığı hesaplarına 15 ay geçmektedir.

"PTT teşkilatında çalışan kardeşlerimiz çok yorucu hizmet görmektedirler. Esasen yaptıkları iş bedensel nitelikte olmasına, hizmetin kamu niteliği ağır basmasına rağmen memur sayılmışlardır. Bu durum onların mağduriyetine sebep olmuştur. Onların bu yorucu hizmetini düşündüğümüzden dolayı Emekli Sandığı Kanununun 32. maddesine,(İ) bendi ilavesi istedik. İsteğimiz kabul edildiği takdirde PTT mensuplarından baş dağıtıcı, dağıtıcı, şoför, tesisatçılar, telgraf ve telefon hizmetlileri vb. gibi çalışanlara yıllık 4 aylık yıpranma süresi eklenmiş olacaktır.

"Parlamentoda bütün siyasi partilerin PTT mensuplarına duyduğu sevgi ve saygı bu kanunun çıkma şansını artırmaktadır. 1950'den önce PTT'de mahsup oldukları bu hakkın yeniden tanınması haksızlığı gidermek bakımından son derece isabetli olacaktır."

Öte yandan taşıyıcıların da bu tasarının kapsamına alınmaları gerektiği belirtildi.

«Özgürlük Yolu» taraftarları, «Pir» kılığına girip halkı soyuyorlar

BİNGÖL (ÖZEL)

Bingöl'de Özgürlük Yolu adlı grubun taraftarlarının "Pir" kılığına girip halkı kandırdıkları ve vatandaşların "Pir"lere olan saygısından faydalanıp dolandırıcılık yaptıkları bildirildi.

Kığı ilçesinin Dolutekne köyünde bir evde sohbet eden köylülerin, içeri giren iki genci büyük bir saygıyla karşıladıkları, yaşlı nine ve dedelerin gelen gençlerin ellerini öptükleri, dizlerine kapandıkları görüldü. Özgürlük Yolu adlı Rus yanlısı grubun önde gelenlerinden olan Abidin Sevin ve Hasan Sevin'in ayaklarına kapanan bazı kandırılmış köylülerin, bu gençlere 300-400'er lira para verdikleri de anlaşıldı.

"Pir" pozunda köylüleri soyan Rus yanlısı kişilerin daha önce de Bingöl'de devrimcilere saldırdıklarını gören bir kişinin de odada bulunduğunu gören Özgürlük Yolu taraftarlarının şaşırdıkları ve paraları toplayıp bir an önce gitmeye uğraştıkları da öğrenildi.

Kültür Bakanlığındaki MHP' liler canları isteyince işe gidiyor

ANKARA (ÖZEL)

Kültür Bakanlığına son günlerde çok sayıda komandonun alınması ve bunların ise canlarının istediği zaman gelmeleri tepkilere yol açıyor.

Komandoların 10-15 gün gelmedikleri, işe geldikleri zaman ise kendilerini çalışmış gibi göstererek imzalarını toptan attıkları bildirildi. Bu durumu Genel Müdür Nurettin Yardımcı'ya bildiren şube müdürleri, "Bu adamlarla uğraşmayın. Başınıza bela alırsınız. Ben hallederim" cevabını aldılar.

Tescil Şubesinden Ramazan isimli komandonun onbeş gün işe gelmediği, hakkında hiç bir idari soruşturma açılmadığı ve gelince imzasını toptan attığı öğrenildi. Kazılar Şubesinden Vedat Kantürk isimli komando ise bir hafta sonra imzalarını toptan attı. Bunun üzerine kendisini uyaran şube müdürüne ise ,"gelmeye çalışırım" cevabını verdi. Kantürk'ün işe gelmediği günlerde, Ahmetler Caddesindeki yurtların önünde nöbet tuttuğu görüldü.

Planlama Şubesinden İmdat Tilkici'nin babasının beyin kanaması olduğunu öne sürerek, bir hafta mazeret izni alarak gelmediği arkasından 15 gün rapor gönderdiği süresinin dolmasına rağmen henüz ortalarda görünmediği bildirildi. Yine Kazılar Şubesinde çalışan Haluk Casu canı istediği zaman işe geldiği, bu kişinin işe başlayalı bir ay olmasına rağmen adına imza yeri bile açılmadığı bildiriliyor.

Komandoların dışında kalan memurlar ise 15 dakika geç kaldığı zaman soruşturma yapılıyor, en küçük hatası bulununca müfettiş gönderiliyor. Bir memurun da normal yollardan rapor aldı diye görev yeri değiştirildi.

Bursa' da koza tohumlarının fiyatları açıklandı

BURSA (ÖZEL)

İpek böceği üreticilerine dağıtılacak koza tohumlarının fiyatı belirlendi. Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü Kemal Bilginer önceki gün yaptığı açıklamada ürün teslim eden ortaklarına tohumun kutusunu peşin fiyat 700 lira,vadeli olarak da 750 liraya vereceklerini, ortak olmayan üreticilere ise 800 liradan tohum verileceğini bildirdi.

60 bin 619 kutu koza tohumununun dağıtılacağını söyleyen Girginer, üretimin tamamen yerli üretim olduğunu ve ay sonuna kadar dağıtılacağını açıkladı.

Trabzon' da ekmek 10 lira oldu

TRABZON (ÖZEL)

Trabzon'da ekmek tanesi 10 liraya çıkartıldı. Toprak Mahsulleri Ofisi gerekli tahsis buğdayı vermeyince Trabzon Belediyesi acele bir kararla daha önce 476 gramı 7,5 liradan satılan ekmeğin 500 gramını 10 liraya çıkardı.

Trabzon Belediye Başkanvekili Fuat Eyüboğlu yaptığı açıklamada, "TMO fırıncılara gerekli buğday tahsisini vermeyince belediyemiz unu ancak serbest piyasadan çuvalını 1500-1700 liradan temin edebildi. Vilayete başvurumuz da sonuçsuz kalınca ekmeği 10 liraya çıkardık" dedi.

Onlar da karşı çıkıyorlar

İşadamları: «Brezilya modelinin uygulanmasını kimse isteyemez»

● TÜSİAD'ın araştırmasına göre 1980 yılında 18 milyar dolar ek borç bulunmazsa Brezilya ekonomisi çökecek

● 18 milyar dolarlık dış borcun 16 milyar doları yabancı sermaye transferleri ile, borçların ana para ve faizlerinin ödenmesi için kullanılacak

Rakamlarla Brezilya'daki sefaletin tablosu

GELİR DİLİMLERİ	GELİRDEKİ PAYLARI 1960	1977
En zengin yüzde 5	Yüzde 27.7	Yüzde 39.0
Sonraki yüzde 15	" 26.7	" 28.0
Sonraki yüzde 30	" 27.9	" 21.2
Sonraki yüzde 50	" 17.7	" 11.8

Kaynak: The Economist, 4 Ağustos 1979

Brezilya modelinin ayırıcı özelliklerinden biri de gelir dağılımındaki büyük eşitsizlik. Toplumun en tepesindekiler milli gelirden her geçen yıl daha fazla pay alırken, düşük gelir gruplarının aldıkları pay sürekli olarak azalıyor. Toplumun yüzde 20'si refah içinde yaşarken, yüzde 80'lik kesim yoksulluk içinde bocalıyor. Bunlar, yaratılan değerin yalnızca yüzde 33'ünü elde edebiliyorlar.

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) tarafından aylık olarak yayınlanan Görüş dergisinin Mart sayısında "Brezilya Mucizesi"nin gerçekleşmediği belirtiliyor ve bunun nedenlerinin üzerinde duruluyor.

Brezilya modelinin 1980'de vardığı noktadaki durumunu "18 milyar dolar ek borç bulamazsa yaşayamaz" diye tanımlayan Görüş, ekonominin koşulu olan siyasi sistemin şu unsurlarına dikkat çekiyor:

"Brezilya'da başkanı 16 general tayin eder. Tabi bunun bir seçim formalitesi de vardır.

"Brezilya'da sendikal hareket, toplusözleşme düzeni yoktur. Basın-yayın organları üzerinde ciddi bir kontrol ve sansür uygulanmaktadır.

"Toplantı, gösteri hürriyeti bulunmamaktadır. Hükümetin uygulamalarını, mevcut düzeni tenkit etmek, öğretim üyeleri ve öğrencilerin siyasete karışmaları yasaktır."

Bu ülkenin şartlarını Türkiye'de uygulamayı kimsenin isteyebileceğini düşünmediklerini belirten yazı, daha sonra Brezilya ekonomisinin içinde bulunduğu durumu değerlendiriyor. Brezilya ekonomisini, "Hızlı fiyat artışları, gittikçe bozulan gelir dağılımı, önemli ödemeler dengesi açıkları, rekor dış borç rakamları" gibi ifadelerle tanımlayan yazı, daha sonra Brezilya mucizesinin gerçekleşmediğini ve her yıl milyarlarca dolarlık dış borç bulamazsa yaşayamayacağını belirtiyor.

Yabancı sermaye Brezilya'da ne yaptı?

1-"Brezilya Modeli"nden söz edilince öncelikle "Brezilya'da kurulup dünyaya mal satan otomobil firmaları" akla gelir. Gerçekten dünyanın hemen bütün tanınmış firmaları Brezilya'da otomobil, otobüs, kamyon, traktör ve yürüyen iş makineleri üretmektedir. Brezilya'da 1961'den bu yana 15 yılı aşkın süredir, ekonomik birimin üzerinde üretim yapan bu firmaların 1976 yılında 10 milyar dolarlık ülke ihracatı içindeki payları 373 milyon dolardır. Kalan üretim, içeride pazarlanmaktadır.

2-Brezilya'ya 9 milyar dolar giriş yapan yabancı sermayenin Brezilya'nın 1976 toplam ihracatındaki payı 900 milyon dolar dolaylarında gerçekleşti.

3-Zengin madenler yönünden bol kaynaklara sahip Brezilya'da madenlerin çıkarılması yabancı sermayenin elindedir. Halen Brezilya'nın maden ihraç geliri, ithal ettiği madenlerin bedelini ancak karşılayabilmektedir.

4-Bu nedenlerle, Brezilya'nın gene de en önemli ihraç malları geleneksel tarım ürünleridir. 10 milyar dolarlık ihracat gelirinin 6 milyarlık kısmı kahve, soya ve benzeri tarım ürünlerinden gelmektedir.

ABD' li savunma yorumcularının değerlendirmesi

«Türkiye' nin yerine başkası konulamaz»

ANKARA (AA)

ABD'li savunma yorumcuları Richard Grinmett ve Ellen Laipson, Türkiye'deki ABD ve NATO faaliyetlerini "Yerine başkası konulamaz" olarak nitelediler ve özellikle İncirlik tesislerinin, Sovyetlerin kullandıkları silahlardaki gelişmeler ve savaşa hazırlık konularında aldığı istihbaratın önemine dikkat çektiler.

Savunma yorumcuları, Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımın ABD çıkarlarını doğrudan tehdit ettiğini de belirterek, Kıbrıs sorununun çözülmesi ve öteki Türk-Yunan anlaşmazlıklarına çare bulunması için ABD'nin yeni diplomatik girişimler gerçekleştirmesi gerektiğini bildirdiler.

"ASKERİ YARDIM ARTIRILSIN"

ABD savunma yorumcuları, Türkiye'ye yapılan askeri yardımın bugünkü seviyesinde artış yapılması gerektiğini de belirterek, Türkiye'deki askeri ve diplomatik, toplumun güvenliğinin sağlanmasında alınacak önlemler konusunda teknik yardım önerdiler.

ABD savunma yorumcuları Richard Grimnett ve Ellen Laipson, Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Dairesine sundukları Türkiye ile ilgili raporda, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden sonra Türkiye'nin gösterdiği sert tepkiye dikkat çektiler ve "Savaş anında Türkiye'nin NATO'nun güney bölgesindeki önemli yerlerden üçü olan Doğu Türkiye, Akdeniz ve Trakya'daki faaliyete katılması yaşamsal bir önem arzetmektedir" dediler.

Dinamit çalan AP'lileri yakaladığı için

20 günlük komiseri tayin ettiler

ÇORUM (ÖZEL)

Çorum'un Kargı ilçesi Emniyet Komiseri Cevdet Özkaya'nın dinamit çalan AP'lileri yakalaması üzerine 20 gün önce atandığı bu ilçeden tayin ettirildi.

15 Şubat 1980 tarihinde Çorum'un Kargı ilçesinde Emniyet Komiseri olarak göreve başlayan Cevdet Özkaya ilçede meydana gelen 200 dinamit lokumu ve fitilin çalınması olayını soruşturarak, bunların failleri olarak AP'li olarak bilinen Mehmet Kızılırmak, Şinasi Kızılırmak, Şükrü Kızılırmak ve Emin Bekbasan adlı sanıkları yakaladı. Bu olay üzerine AP İlçe Başkanı Mustafa Ilgaz ve diğer AP'lilerin çabaları sonucu 6 Mart 1980 tarihinde müsteşarlık kanalı ve valilik oluruyla, 20 günlük Emniyet Komiserinin tayini tel emriyle Çorum İl Merkezine yapıldı. Böylece Harcırah Kanununa göre bir devlet memurunun suç işlemediği takdirde 6 aydan önce vazifeden alınmaması gerekirken, hükümetin yaptığı partizanca tayinlere bir yenisi daha eklenmiş oldu.

Tütün tesellüm işlemleri oldukça yavaş sürüyor. Akhisar'da Tekel'in aldığı 60 bin balyanan küçük bir kısmı teslim alındı. Tüccar ise şimdiye kadar hiç ödeme yapmadı. (Fotoğraf: A. Şükrü BÜYÜKER)

Piyasa kapanalı bir ay oldu

Tütün üreticisinin cebi hâlâ boş

● Tesellüm işlemlerinin tamamlanması mayıs ayını bulacak

IZMİR (ÖZEL)

Ege ekici tütün piyasası kapanalı bir ay olmasına rağmen üretici hâlâ parasını alamıyor. Gümrük ve Tekel Bakanının üreticinin parasını en kısa zamanda ödeyeceğini açıklamasına karşın, Tekel'in teslim aldığı tütünlerden çok küçük bir kısmının ödemeleri yapıldı. Bu arada "Krediler daha gelmedi" diyen tüccar ödemeleri sürekli erteliyor ve nisan ayında ödemeye geçebileceğini söylüyor.

Piyasanın geç açılmasının yanısıra teslim tesellüm işlerinin de hızlı yürümemesi mayıs başında tarlalarını ekmeye başlayacak olan üreticileri güç durumda bırakıyor. Üretici ekim yapabilmek için mutlaka para gerektiğini, sattığı tütünün parasını almadan ekime başlayamayacağını belirtiyor.

Öte yandan üreticinin tütün satımında ödemek üzere bankadan aldığı borcun vadesi 28 Şubatta doldu. Tütüncüler böylece ödemenin geç yapılmasından dolayı bu yıl fazladan banka faizi ödemek zorunda da bırakıldılar.

İktisadi Araştırmalar Vakfı Başkanı

Prof. Dikmen: «Yeni vergi tasarısı en kısa sürede kanunlaştırılmalıdır»

İSTANBUL (ÖZEL)

İktisadi Araştırmalar Vakfı Başkanı Prof. M. Orhan Dikmen, dün basına bir açıklama yaparak, ekonomik tedbirlerin bir bölümü olan yeni vergi tasarılarının bazı maddelerinde yer alan vergi hukukuna aykırı ve mükellef garantilerini zedeleyen hükümlerden arındırılarak en kısa sürede kanunlaşmasını istedi.

Prof. Dikmen, "Bu yapılmadığı takdirde, aşırı devalüasyon ve KİT zamları ile bunları takip eden çok yüksek oranlardaki fiyat artışlarıyla sarsılmış olan ekonomik ve sosyal bünyenin ayakta duracak hali kalmayacaktır" şeklinde konuştu.

1980 Ocak operasyonunun dördüncü unsurunu oluşturan bu tasarıların ve özellikle Mali İstikrar Kanunu tasarısının akibetinin bir bakıma tüm operasyonun akibetini belirleyecek önemde olduğuna işaret eden Prof. Dikmen, bu nedenle, tasarının üç tedbirden sonraya bırakılmasını anlamak ve açıklamanın kolay olmadığını söyledi.

Prof. Dikmen daha sonra şöyle dedi:

"Bugün vergileme alanında hiç vakit kaybetmeden çözülmesi gereken iki sorundan biri, gelir vergisinin ücret gelirleri üzerinde taşınmaz hale gelen yükünün hafifletilmesi, diğeri de bu yüzden ortaya çıkacak vergi kaybının karşılanmasıdır.

"Gelir vergisinde ücretlilere nefes alma imkanını sağlayan, belediye gelirlerini gerçekçi bir yaklaşımla ele alan ve ilkel de olsa bir katma değer vergisi getiren yeni tasarıların, reddedilmek yerine düzeltilerek ve içine sızmış bulunan vergi hukukuna aykırı, mükellef güvencelerini zedeleyici hükümlerden arındırılarak kanunlaştırılması gerekmektedir."

21 öğretmenin sürüldüğü

Bursa Eğitim Enstitüsü açıldı

BURSA (ÖZEL)

21 öğretmenin çeşitli illere sürüldüğü Bursa Eğitim Enstitüsü geçtiğimiz pazartesi günü açıldı.

Bir süre önce Milli Eğitim Bakanlığınca kapatılan okulun 2 Martta açılması beklenirken bu tarih 17 Marta ertelenmişti. Bu arada 21 öğretmen çeşitli illere atandılar. Atama kararı tebliğ edilen öğretmenlerin büyük bir bölümünün eşlerinin de öğretmen olduğu ve nakiller nedeni ile bu ailelerin parçalandığı öğrenildi.

KAYIP—Nüfus cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir.

Güldane BİREL

Üretim ancak iç pazarı karşılayacak durumda ama

Doğu Blokuna zeytinyağı ihraç edilecek

● Bizim kullanmamamız pahasına dışarıya zeytinyağı satılacak!

İZMİR (ÖZEL)

Bu yılki zeytinyağı üretimimizin iç tüketimi ancak karşılayacak düzeyde olmasına rağmen Ticaret Bakanlığının geçtiğimiz ay sonunda yayınladığı bir kararla Doğu Bloku ülkelerine kutulu zeytinyağı ihracı yapılmasına izin verildi.

Kararnameye göre Rusya'ya bin ton Polonya'ya 2 bin ton, Romanya'ya 400 ton, Bulgaristan'a 150 tonluk kontenjanlar çerçevesinde kutulu zeytinyağı ihracına izin veriliyor. Ayrıca Almanya, Hollanda gibi Türk işçilerinin yoğun olduğu ülkelere de en fazla 5'er kilogramlık kutular halinde en çok yirmişer tonluk partiler halinde zeytinyağı ihraç edilebilecek.

Üretimin iç tüketimi zor karşılaması ve fiyatların olağanüstü yükselmesi üzerine zeytinyağı dış satımı bir süredir durdurulmuştu. Diğer gıda maddeleriyle birlikte kombine olmak şartıyla çok küçük partiler halinde kutulu zeytinyağına izin veriliyordu.

İhracatçı çevreler son çıkarılan kararnamedeki kontenjanlara önümüzdeki günlerde yeni eklemelerin yapılmasının beklendiğini ve 1980 yılında 15 bin ton civarında zeytinyağı dış satımının yapılacağının tahmin edildiğini bildirdiler.

Yıllık 95 bin ton civarında iç tüketim kapasitesi olan Türkiye'nin elinde 55 bin tonu geçen yıldan devrolan, 40 bin tonu da bu yılki rekolteden toplam 95 bin ton civarında zeytinyağı bulunuyor.

Erdoğan Özbalıkçı

KLERİDES'ten YUANNİDİS'e

RUM KESİMİNİN LİDERLERİ "KIBRIS'TA ÇÖZÜM" ÖNERİLERİNİ ANLATTILAR

3

EDEK Partisi Genel Başkanı

Lissaridis: «Türk ve Rum yurttaşların hakları garanti altına alınmalı»

● Çözüm anti-emperyalist olmalı. Bunun için Kıbrıslı Türklerle Rumlar arasında anti-emperyalist bir cephe kurulmalı

● Türkiyeli hakim sınıflardan yalnız tehlike ve saldırı bekliyorum

● Türk toplumu kendi isteğiyle baskı olmadan şimdi gittiği yerde kalmak isterse kalabilmelidir. Geri dönmek isteyen Rumlar da dönebilmelidir

Dr. Vasos Lissaridis

EDEK Partisinin liderliğini yapmaktadır. Makarios'un özel doktorluğu görevini de yapmıştı.

EDEK yüzde 10-15 civarında oy almaktadır. Temsilciler Meclisinde üç üyesi bulunmaktadır.

Lissaridis, partisinin sosyalist bir parti olduğunu söylemektedir. Uluslararası alanda tanınan Rum liderlerindendir. Filistin Kurtuluş Örgütü ve Küba ile iyi ilişkileri olduğu bilinmektedir.

—Sayın Lissaridis, Kıbrıs sorununu nasıl görüyorsunuz?

LİSSARİDİS: Kıbrıs sorunu konusunda iki teori var. Bazıları bu sorunun Türklerle Rumlar arasında bir sorun olduğunu söylüyorlar. Biz buna katılmıyoruz. Kıbrıslı Türklerle Rumların çıkarları aynıdır. Kıbrıstaki mücadele emperyalist güçlerle Kıbrıslı millet arasındadır. Emperyalist güçler Kıbrıs'ı askeri bir üs haline getirmek istiyor.

—Kıbrıs'taki kargaşalığın sebebi Kıbrıs'ın stratejik konumudur diyebilir miyiz?

LİSSARİDİS: Evet. Çok doğru. Eğer bütün Kıbrıslılar bunu anlarsa çok iyi olur. Şimdiki ortam toplumlararası görüşmeler için çok zor. İstila edilmiş bölgede 40 bin asker ve binlerce Türkiye'den getirtilip yerleştirilen insan var. Bunlar Kıbrıs Türklerinin kendi görüşlerini serbestçe ifade etmesine fırsat vermiyorlar düşüncesindeyiz. Dışardakiler Denktaş'ı Kıbrıs Türklerine bir lider olarak empoze ediyorlar. Kimdir Denktaş?

Denktaş, Kıbrıs Türk toplumunun oligarşisini temsil ediyor. Kıbrıs'ta ayırım istiyor. Kuzeydeki ekonomik potansiyeli kendi elinde tutmak istiyor.

—Bugünkü çerçeve içerisinde Kıbrıs'ta çözüm nasıl gerçekleşebilir?

LİSSARİDİS: Çözüm anti-emperyalist çözüm olmalı. Bunun için Kıbrıslı Türkler ve Rumlar arasında anti-emperyalist bir cephe kurulmalıdır. Bu, çözümün anahtarıdır.

—Türkiye'nin çözüm için oynayabileceği rol ne?

LİSSARİDİS: Çok önemli. Türkiye'deki ilerici güçler de bu cepheye katılır ve iktidardaki şövenist güçlerin faaliyetlerini kısıtlarsa, bu çok önemli sonuçlara yol açar. Eğer Türkiye'nin Kıbrıs'taki varlığı giderse Denktaş bir gün dahi iktidarda kalamayacak. Çünkü Kuzeyde Kıbrıslı Türk ilerici kuvvetlerinin güçlü olduğunu görüyoruz.

—Kıbrıs'ta bugün bir fiili durum var. Olaylar sonucu iki bölge oluşmuş. Barış konusunda bugün halkların tayin edici bir rol oynayabilecek etkinlikte olmadığı görülüyor. Bugünkü durumdan çıkmak için bir geçiş dönemi gerekmiyor mu?

LİSSARİDİS: Bu bize bağlı değil. Gerçekler ortada. Böyle bir geçiş dönemindeyiz. Herşeyden önce bulunacak herhangi bir çözümün Kıbrıs'ın bağımsız bir devlet olmasını garantilemesi şart. Kıbrıs bloksuz olmalı. Hiç bir kimsenin, herhangi bir ülkenin askeri varlığı veya üssü kurulmamalı. Toprak bütünlüğü sağlanmalı. Ekonomik bütünlük olmalı. Eğer iki ekonomi olursa sınıfsal birleşme, bütünleşme olmaz.

Türk ve Rum yurttaşların hakları garanti altına alınmalıdır. İletişim mal edinme ve dolaşım özgürlüğü olmalıdır.

Eğer Türk toplumu kendi isteğiyle, baskı olmadan şimdi gittiği yerde kalmak isterse, kalabilmelidir. Eğer geri dönmek isterse, engel çıkartılmamalıdır. Aynı zamanda geri dönmek isteyen Rumların da geriye dönüşü mümkün olmalıdır.

—Sayın Lissaridis, federasyon konusundaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

LİSSARİDİS: Benim düşünceme, inancıma göre bu noktaya varılması yanlıştı. Ama şimdi bu noktaya gelindi. Federasyonu kabul etmemiz lazım. Ancak iki toplumu bir araya getirecek bir federasyon olmalı. Ayrımı getirecek ve adı federasyon olacak herhangi bir çözüme karşıyız. Ayırımcı bir federasyon değil gerçek bir federasyon olmalı.

—Türkiye'den ne bekliyorsunuz?

LİSSARİDİS: Hangi Türkiye'den. Hakim sınıfların Türkiyesinden mi, halkların Türkiyesinden mi?

—Her ikisinden de.

LİSSARİDİS: Halktan birlik istiyoruz. Halkların çıkarı birdir. Kıbrıs Rum, Kıbrıs Türk ve Türkiye halklarının çıkarı birdir. Emperyalizme karşı elele mücadele vermemiz lazım. İşlerimize başkasının karışmasına karşı çıkmalıyız.

Türkiyeli hakim sınıflara gelince; onlardan yalnız tehlike ve saldırı bekliyorum. Çünkü onlar emperyalistlerle beraber çalışıyorlar.

Yarın: Başpiskopos Hrisostomos'un görüşleri

RUM BASINI NE DÜŞÜNÜYOR?

TA NEA GAZETESININ YÖNETİCİSI

KUNNAFİDİS: «TÜRKİYE VE YUNANİSTAN MÜDAHALEDEN VAZGEÇERSE SORUN KOLAYLIKLA ÇÖZÜLEBİLİR»

TA NEA

Yayın Yönetmeni Kunnafidis'dir. EDEK Partisinin yayın organı durumundadır. Satışı 5-6 bin civarındadır.

—Sayın Kunnafidis, gazetenizin yayın politikanızı kısaca açıklar mısınız?

KUNNAFİDİS: Gazetemiz sosyalist bir gazetedir. Biz sosyalizmin bir ülkenin özel koşullarına uygun bir şekilde inşa edilebileceğine inanıyoruz. Dogmalara inanmıyoruz.

—Kıbrıs sorununu nasıl değerlendiriyorsunuz?

KUNNAFİDİS: Bizim görüşümüze göre Kıbrıs sorunu Türklerle Rumlar arasında bir sorun değildir. Yine bizim görüşümüze göre Batı ve Pentagon Kıbrıs ve Türkiye'yi petrol yollarının denetimi için elinde tutmak istemektedir. Kıbrıs'ta bunu sağlamak için 1974 yılında Yunanistan'daki cuntanın ve Türkiye'nin beraber hareket ettiklerini düşünüyoruz. Buna varmak için de yıllar önce Kıbrıs Rumları ve Türkleri arasında yaratılan, yabancıların yarattığı çelişkilerden faydalandılar.

—Türkiye'nin müdahalesi konuşulurken hep ABD'den bahsediliyor. Olgulara baktığımız zaman Samson darbesi Amerikancı. Fakat daha sonraki gelişmelere bakınca şunları görüyoruz. Müdahale Amerikancı Samson yönetiminin devrilmesine, Yunanistan'da Amerikancı faşist cuntanın yıkılmasına, Türkiye ile Yunanistan'ın arasının açılmasına, Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadından çekilmesine yol açtı. ABD bu bölgede çok büyük bir etkinlik kaybetti. Türkiye'ye silah ambargosu ve ekonomik ambargo koydu. Uygulanan ambargodan faydalanan Rusya Türkiye'deki etkisini artırdı. ABD kendisini zayıflatacak bir Türk müdahalesini niçin istesin?

KUNNAFİDİS: Eğer Makarios ölseydi ve halkımız Samson'a karşı koymasaydı Batılılar kendi planlarını uygulayacaklardı. Planları da Kıbrıs'ı ikiye bölmekti.

Olayların Rusya'ya yaraması Rusya'nın yaptığı bir takım olayla olmamıştır. Diğer büyük güçlerin planları suya düştüğü içindir ki, Rusya bu durumdan faydalanmıştır. Olayların sonuçlarının bu bölgede ABD'ye yaramadığını kabul ediyorum.

—Sayın Kunnafidis, çözüm konusunda ne düşünüyorsunuz?

KUNNAFİDİS: Kıbrıs halkı yalnız bırakılırsa, bütün dış müdahaleler sona ererse, Türkiye ve Yunanistan da müdahalelerinden vazgeçerlerse, öyle sanıyorum ki o zaman Kıbrıs sorununu çözmek çok kolaylaşacaktır.

Kıbrıs Rum ve Türk halkı geçmiş tecrübelerden çok iyi dersler çıkartmıştır. Anayurdumuzda 1963-74 ve 74 sonrasındaki dönemden çok dersler çıkarttık. Bu ülkede beraberce, barış içerisinde, hiç bir kimsenin karışmayacağı bir şekilde yaşamanın gerekliliğini ve önemini kavradık.

Biz ne anne ne de baba istiyoruz.

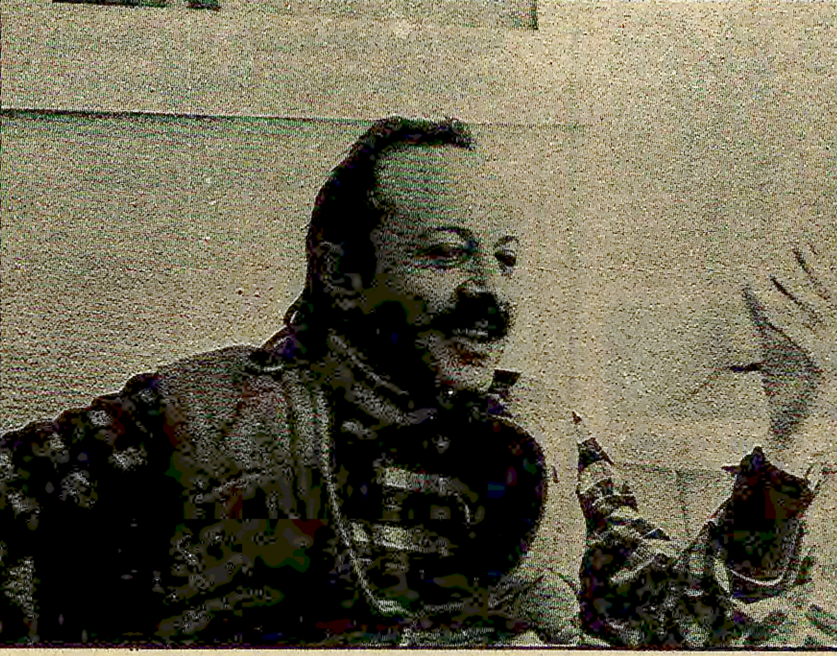

Fotoğraf sanatçısı

GÜLTEKİN ÇİZGEN:

«Şimdiye kadar hep Anadolu gerçeğini yakalamaya çalıştım»

CAN SAN

GÜLTEKİN ÇİZGEN (Fotoğraf: Doğan Kemancı)

G. ÇİZGEN'İN ÖZGEÇMİŞİ

Türkiye'nin önde gelen fotoğraf sanatçılarından Gültekin Çizgen, 1940 yılında İstanbul'da doğdu. 1958 yılında fotoğrafa başlayan Çizgen, 1961 yılında ilk sergisini açtı. O günden bu yana kişisel ve grup halinde 50'ye yakın sergi açtı. Sergiler yanında birçok dia gösterisi ile Anadolu insanı ve doğası, Türkiye'nin kültürel yapısı üzerine derlediği çalışmalarını fotoğrafseverlere dia gösterileriyle sundu.

Yurt dışında International Photo Almanac, Bauen Vohnen, Camera dergilerinde fotoğrafları yayınlandı.

Ülkemizde 1976 yılından beri yayınını sürdüren ve Ortadoğu'nun tek fotoğraf dergisi olan "Yeni Fotoğraf" dergisinin kurucusu olan Çizgen, İFOTOS (Fotoğraf Sanatçıları Derneği) üyesidir. Çizgen'in fotoğraf çalışmaları yanında, fotoğraf teorisi ve pratiği üzerine birçok dergide yazısı yayınlanmıştır. Yakında Milliyet Yayınları arasında renkli fotoğraflarını kapsayan "Türkiye Fotoğrafları" ve siyah-beyaz çalışmalarından oluşan "Siyah-Beyaz Fotoğraflar" adlı iki albümü çıkacaktır.

—Fotoğrafın işlevi nedir günümüzde ve siz bir fotoğraf amatörüne çalışmalarında nasıl bir yol izlemesini önerirsiniz?

—Fotoğrafın çağımızda en başta gelen işlevi belgesel bir birikim yaratması. Bu portre olsun, haber-fotoğrafı olsun, her alanda bir birikim. Ancak şunu hatırlatmakta yarar var, bu, sağlıklı kullanım yaratacak bir birikim olmalı. Fotoğraftaki birikimin mutlaka kullanılması gerekir. Fotoğraf, dünyaya açılan bir pencere, keyifli ve hep sürecek bir uğraş. En önemli yanı da dünyayla ilişkili ve tüm bu yanlarıyla yarınlara sağlık taşıyacak sanatsal araçlardan biri.

Bir amatörün gelişmesi diyorsun. Benim burada söyleyeceklerim kolay yapılacak şeyler değil. Ancak yerine getirilirse sonuç iyi olur. İlk yapılacak iş, bir program. Ben bu işi neyle yapacağım, ne kadar zaman ayıracağım, bunun saptanması. Sağlıklı bir çalışma için programlı çaba gerekir. Fotoğraf boş yapılacak bir şey değil. Bunun için fotoğrafın kendi kültüründeki kaynakların sürekli incelenmesi gerekli. Sinemayı, görsel sanatları sürekli incelemek gerekli. Fotoğraf dergilerine, ustaların yapıtlarına hatim indirir gibi sürekli bakmak gerek. Ülkemizdeki olayları da izlemeli ve bu toprağın ürünlerinden de balı almalı. Kısaca toparlarsak birikim, artı program, artı iyi bir izleyici olmak, işte amatöre önerim bu benim.

—Türkiye'de fotoğraf dünya fotoğrafına göre nerede bulunuyor?

—Türkiye'de fotoğrafçılık yeni gelişen bir alan. Fotoğraf alanında gelişmemize en çok yardımcı olan da tarihsel, kültürel ve ekonomik dengelerin sanat alanında ülkemizde yarattıkları birikim.

Bizde stüdyo, basın fotoğrafçılığı, teknik ve serbest fotoğrafçılık meslek olarak yerleşmiş ve gelişmekte. Bir de sanat dili olarak fotoğraf ve amatör uğraş var, ancak şunu da ekleyeyim bana göre kaliteli fotoğrafın amatörü, profesyoneli olmaz. Bugün ülkemizde sayı olarak az, ancak kalite olarak dünya çapında çağdaş bir ekip oluşmuş durumda. Amerika'da 55 milyon kişinin fotoğrafla uğraştığını hesaba katarsak, bizim fotoğrafımız dünya fotoğrafı içerisinde bir çocuk. Ancak kaliteli ve haşarı bir çocuk.

—Ülkemizde fotoğraf sanatçılarının malzeme açısından önüne çıkan engeller ve dışa bağımlılığın fotoğrafımız üzerindeki olumsuz etkileri neler sizce? Nasıl giderilebilir?

—Fotoğrafın temel malzemeleri dışarıdan gelir. Temele etkisi olmayan ufak tefek şeyler burada yapılıyor. Bu alanda dışa bağımlılık zorunlu bir bağımlılık. Teknolojik olarak buraya ulaşabilmemiz yılları alır. Ancak ülkemizin verimliliği çapında kağıt ve film gibi bazı malzemeler üretilebilir. Bu alanda tekeller istedikleri gibi fiyat ayarlıyorlar. Fiyatlar sürekli artıyor. Bu ancak ekonomide köklü bir değişimle düzelebilir kanısındayım.

—Profesyonel bir fotoğrafçı olarak bir fotoğrafa baktığınızda onu değerlendirme ölçütleriniz neler oluyor, öğrenmek isterdik?

—İçerik ve biçim açısından bakarım. İlk karşıma çıktığında hangi amaçla çekildiğine bakarım. (Teknik mi, haber mi, sanat mı?) Gazete fotoğrafıysa hedef aldığı yere nasıl varmış, anlatım olarak süren bir şeyse neden, ne kadar haberdar ona bakarım, onu izlerim. Teknik olarak tabii bildiğiniz gibi standart değerler var, bunlara bakarım. Bence bu iki şemayla fotoğrafa bakılabilir.

—Bizde TRT ve diğer devlet kültür kurumlarında fotoğraf anlayışları ne düzeyde sizce Sayın Çizgen?

—Fotoğrafla ilgilenen kimse yok. En başta ilgilenmesi gereken TRT'nin ekonomik, politik ve sosyal yapısının getirdiği kaos içerisinde, fotoğraf kaybolmuş durumda. Fotoğrafı çok kötü kullanıyorlar. Hele program kesilmelerinde gösterdikleri fotoğraflar harika! Dedim ya ay başında maaşları nasıl ödeyeceğim diye uğraşan bir kuruluş, nasıl başka konulara eğilsin, kendininkilerden sıra gelmiyor ki.

Diğerlerine gelince yani Milli Eğitim, Kültür, Turizm Bakanlığı, Basın-Yayın, bunların fotoğrafla ilgileri platonik bile değil. Küçük, komik, bir ilgi fotoğrafa gösterdikleri. Defalarca uyarılarımıza rağmen, köklü hiç bir olaya girmediler. Zaten bu işi konuşacağımız kimse yok. Genel kültür alanında bu işle hiç ilgilenmiyorlar. Bir örnek: Biz dışarıda yeni bir sergi açtık. Kültür Bakanlığının bundan haberi bile yok. (Şu anda İsviçre'de Türk amatörlerinin çektiği fotoğrafları, Yeni Fotoğraf Dergisi sergiliyor)

—"Yeni Fotoğraf" dergisi yılmadan çıkmaya devam ediyor. Kendi alanında önemli görev yüklenmiş bir dergi bizce. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

—Dış ülkelerde bu tip dergileri ya devlet sübvanse ediyor, ya da büyük kuruluşlar. Bizde ikisi de sözkonusu değil. Ortadoğu'da bir tek bizde çıkıyor. Bizim ülkenin şartları açısından bu dergi bir fantazi. Türkiye'nin bir fantazisi. Ticari amaçla yapılacak bir şey değil. Kazanç getirsevdi, şimdiye dek arka arkaya çıkan bir sürü fotoğraf dergisi olurdu, kanımca.

Biz bu dergiyi tamamen manevi amaçlarla çıkartmaya başladık. Şöyle ki, bizler buraya kadar çileyle geldik. En güzel yıllarımız sürünmekle geçti. Şimdi büyük zorluklarla ele geçirdiğimiz birikimleri sunuyoruz. Bu dergi ileriye bir belge olarak kalacak. Çok önemli şeyler getirdiğine inanıyoruz. İşin kalitesini etkilediğini, heyecan yarattığını, bu işle ilgilenenlerin "Yeni Fotoğraf"ın yayınından sonra sayıca arttığını biliyoruz. Şöyle bitireyim. "Yeni Fotoğraf" plastik alanda kendine düşeni yapmaktadır ve yapmaya devam edecektir.

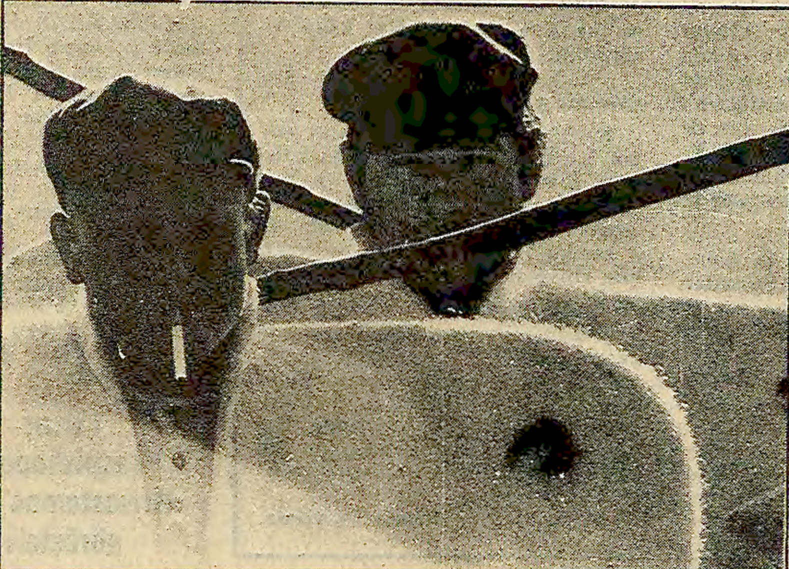
—Son çalışmalarınızla ilgili bilgi verir misiniz?

—Bu sorunuzun tam karşıtı yok. Sonu yok bizim çalışmaların. Bizim fabrika sürekli ekmek çıkartıyor. Ben ve arkadaşlarım şimdiye kadar hep Anadolu gerçeğini yakalamaya, yansıtmaya çalıştık, uğraştık. Anadolu'nun fotoğrafik topoğrafyasını çıkarmak için sürekli uğraşıyorum. Şimdi üzerinde çalıştığım mültivizyon. Bu çok ekranda çok sayıda fotoğrafın elektronik aygıtlar aracılığı ile programlanarak gösterilmesidir. Bunun yanı sıra Türkiye diye bir projede yoğunlaşmam var.

Eklemek istediğiniz bir şey var mı? Sayın Çizgen

—Benim ekleyeceğim şu. Bugün Türkiye'de fotoğraf sanatı politize edilmeye çalışılıyor. Hiç bir şey politikadan, ekonomiden soyutlanarak düşünülemez. Ancak gelişme sürecindeki bir olayı çok gelişmişlik sürecine itelediğiniz zaman bir tıkanma ortaya çıkıyor. Yararlı bir şey çıktığına inanmıyorum. Fotoğrafta iyi fotoğraf, kötü fotoğraf olur. Politik fotoğraf diye bir şey olmaz. Burada bir zorlanma var. İyi bilmediğin bir alanda politik fotoğraf diye ortaya çıkmak suni bir şey oluyor. Öğrenmeyi engelliyor. Diyeceklerim bunlar, teşekkür ederim.

—Biz teşekkür ederiz.

Avam Kamarası boykotu onayladı

■ Pravda boykotçu ülkeleri bu defa "entrikacı" diye suçladı

LONDRA/MOSKOVA (AP/THA)

İngiliz Avam Kamarası, Muhafazakar Margaret Thatcher hükümetinin, bu yaz yapılacak olan Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi yolunda verdiği öneriyi büyük çoğunlukla onayladı.

Muhalefetteki İşçi Partisinin, hükümetin boykot çağrısının kabul edilmemesi yolundaki önerisi, 180'e karşı 305 oyla geri çevrilmişti. Daha sonra ise Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi önerisi oylamaya sunuldu ve bu 147'ye karşı 315 oyla onaylandı.

PRAVDA OLİMPİYAT "MELEĞİ" ROLÜNDE

Öte yandan Sovyet Komünist Partisi yayın organı Pravda, olimpiyatların boykot edilmesi eğiliminin artması üzerine, "Olimpiyat düşmanlarının entrikalarına rağmen Moskova Olimpiyatlarının kararlaştırıldığı gibi yapılacağını" iddia etti.

Pravda yazısında ayrıca sporun, siyasetin "uşağı" yapılacağını ifade ederek bunun olimpiyatların ve uluslararası sporun sonunu getireceğini ileri sürüyor.

CENEVRE TOPLANTISI

Bu arada ABD, İngiltere, Avustralya, Suudi Arabistan, Kenya ve Hollandalı yetkililerin katıldığı Moskova Olimpiyatları konusunda Cenevre toplantısı resmi bir karar alamadan dağıldı.

Hakemlerin boykotuna gerek kalmayacak!..

EFENDİ DÖNMEZ

Basketbol Merkez Hakem Komitesi üyesi

Dönmez: "Ankaralı hakemlerin kuşkuları yersizdir"

■ Merkez Hakem Komitesi, Ankaralı hakemlerin isteklerini olumlu karşılıyor

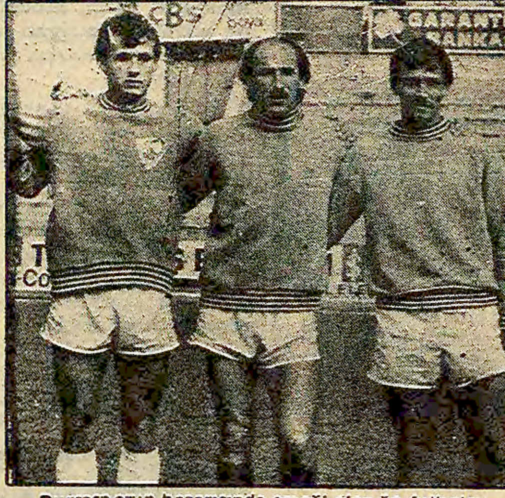
İSTANBUL (ÖZEL)

Ankaralı basketbol hakemlerinin, müsabakalara hakem tayini konusu ile ilgili eleştirilerini ve genç hakemlerle ilgili isteklerini ifade eden bildiri üzerine gazetemize özel bir açıklama yapan Basketbol Merkez Hakem Komitesi Üyesi Efendi Dönmez, "Ankaralı hakemlerin kuşkuları yersizdir" dedi.

Müsabakalara hakem tayini konusunda, hakemlerin form durumlarına göre değerlendirme yaptıklarını ifade eden Merkez Hakem Komitesi Üyesi Dönmez, sözlerine devamla şöyle konuştu:

"Bazı hakemlerimizin arka arkaya maç yönetmelerine, onların ve diğerlerinin form durumlarını gözönüne alarak karar veriyoruz. Hakemlerimiz bizim için değerlidir. Ankaralı hakemlerin, hakemlik müessesesine karşı olan bu hassasiyetleri sevindirici ama kuşkuları yersizdir. Ayrıca belirtmek isterim ki, hakemlerin eğitimi, kurslar ve seminerler gibi uzun vadeli isteklerde biz de onlarla aynı düşüncedeyiz. Kısa vadeli istekleri konusunda ise eldeki mevcut hakemlere ve onların form durumlarına göre hareket etmek zorundayız. Bu arada bütün bölgelerdeki genç hakemlere tecrübe kazandırmak, onlara bol bol maç yönettirmek ve deplasmanlı ligde görev alan hakemlerin sayısını artırmak amacındayız."

Bursaspor da şampiyonlukta iddialı

Bursasporun başarısında emeği olan üç futbolcu.

"AMACIMIZ TRABZONSPOR'U YAKALAMAK VE ŞAMPİYONLUĞA ULAŞMAK"

BURSA

Bursaspor'un geçen hafta Beşiktaş'ı yenerek lider ile arasındaki farkı 1 puana indirmesi Bursa'da sevinç yarattı.

Beşiktaş galibiyetinden sonra şampiyonluk için hayli iyimser olduğu açıklamalarından da belli olan Bursasporluların düşüncelerini basın sözcüsü Hüseyin Şavlı şöyle dile getiriyor:

"Her maçımız final havasında geçiyor. Ligin ikinci yarısındaki başarılarımızı lig sonuna kadar sürdürmeye çalışacağız. Amacımız Trabzonspor'u yakalamak ve şampiyonluğa ulaşmaktır. Artık herkes Bursasporun şampiyonluğa aday olduğunu bilmektedir. Taraftarlarımızı hüsrana uğratmamak için elimizden geleni yapacağız."

İslam Olimpiyatlarının 3-13 Eylülde yapılması kesinleşti

İZMİR

İslam Olimpiyatlarının bu yıl 3-13 Eylül tarihleri arasında İzmir'de yapılmasının kesinleştiği bildiriliyor.

İzmir'deki tesisleri gezen Dünya Müslüman Gençlik Assambleisi Teknik Danışmanı Endonezyalı Muhammed Sıddık ve Mısırlı Mohammed Mahdi Akif tesislerin organizasyon için yeterli olduğunu söylediler.

42 ülkeye olimpiyatlara katılmaları için çağrı yapıldığını belirten Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Orhan Bilgin oyunlarla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"İslam Olimpiyatlarının 7 dalda yapılması kararlaştırılmıştır. Bunlar futbol, atletizm, voleybol, yüzme, güreş, basketbol ve tenistir. Olimpiyatların ön anlaşması hazırlanmış durumdadır."

Bilgin'in verdiği bilgilere göre olimpiyatlar için Müslüman ülkeler 1 Eylülde İzmir'e gelecekler. Şu anda çağrı yapılan 42 ülke arasından Suudi Arabistan, Endonezya ve Arap Emirlikleri ön anlaşmanın onaylanmasını beklemeden çağrıya olumlu cevap verdiler.

İskeçe maçlarda olay olmaması için dua ediyormuş!

■ İskeçe: "Lig maçlarının olaysız geçmesi en büyük dileğimdir. Bu nedenle hafta sonu bana çok uzun geliyor"

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı Dr. İbrahim İskeçe'nin hafta sonlarını uykusuz geçirdiği ve maçlarda olay çıkmaması için dua ettiği öğrenildi.

İskeçe, televizyonda oyun kurallarının açıklanmasına başlanılmasının olumlu sonuçlar vermeye başladığına işaret ederek şunları söyledi:

"Lig maçlarının olaysız geçmesi en büyük dileğimdir. Bu nedenle her hafta sonu bana çok uzun geliyor. Cuma günü sıkıntım başlıyor. Bunu takip eden günlerde bir kulağım telefonda bir kulağım radyoda veya televizyonda oluyor.

"Hafta sonlarını devamlı olarak uykusuz geçirdiğim oluyor. Bir yerde olay çıkmaması için dua ediyorum."

Türkiye Hentbol Şampiyonası tehlikede

■ Federasyon Başkanı İbrahim Selet, şampiyonayı zamanında düzenleyebilmek için para arıyor

ANKARA (ÖZEL)

29 Martta başlayacak grup birinciliklerinden sonra mayıs ayında Ankara'da düzenlenmesi gereken Türkiye Büyükler Hentbol Şampiyonası bütçe yüzünden belki de yapılamayacak. Yönetmeliğe göre federasyonlar 3 ay içinde bütçelerinin yüzde 35'inden fazlasını harcayamıyorlar. Bu nedenle çeşitli kategorilerdeki grup ve Türkiye Birincilikleri ile bütçesinin yüzde 35'ini harcayan Hentbol Federasyon mayıs ayında Ankara'da düzenlenmesi gereken Türkiye Şampiyonası için nereden para bulacağını bilemiyor.

Yönetmeliğe göre federasyonlar 3 ay içinde bütçelerinin yüzde 35'inden fazla harcama yapamıyorlar

Konu ile ilgili görüşlerini açıklayan Hentbol Federasyonu Başkanı İbrahim Selet, şunları söyledi:

"Yönetmeliğe göre 3 ay içinde bütçenin en fazla yüzde 35'ini harcayabiliyoruz. Bizim federasyonumuz, bilindiği gibi önceki federasyonun hazırladığı programı uygulamak zorunda. Ancak önceki federasyon faaliyet programını öyle bir şekilde yapmış ki, harcamayı körükleyen birçok bölgelerarası organizasyonlar ve şampiyonalar hep şu aylara denk gelmiş. Bu nedenle çok harcama yaptık ve bütçenin yüzde 35'ini zorlamaya başladık. Dolayısıyla Türkiye Şampiyonası için gerekli parayı nasıl sağlayacağımızı düşünüyoruz. Bu nedenle Türkiye Şampiyonasını zamanında düzenleyebilmek için Genel Müdürlükle şimdiden temaslara başladık. Bakalım ne sonuç alacağız?"

Mersin Köyü Gençlik Kulübü tesis ve malzeme bekliyor

TRABZON (ÖZEL)

Bir süre önce Mersin Köyü Gençlik Kulübü adı ile yeniden kurulan Yalıspor yöneticilerinden Ahmet Nuri Tabakoğlu tesis ve malzeme yokluğunun kendileri için büyük bir engel teşkil ettiğini söyledi.

Tabakoğlu konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamasında şunları söyledi:

"Gençlik ve Spor Bakanlığının semt tesislerini yapacağı ve yardımlarını artıracağı haberine sevindik. Bu haber gerçekleşirse gereken malzemeleri alarak bütün su sporlarında çalışmaya başlayacağız". İlk olarak kulübümüze 5 optimistin verileceği sözünü aldık. Bunu diğer malzemelerin takip edeceğini ümit ediyoruz"

Basketbolda geçen hafta

Eczacıbaşı'nın önünde bir engel daha var: Karşıyaka

Deplasmanlı Basketbol Liginde Eczacıbaşı, Tofaş SAS'ı farklı bir şekilde 99-61 yenilgiye uğratırken şampiyonluğun diğer adayı Efes Pilsen Karşıyaka karşısında galip gelirken oldukça zorlandı. 86-79... Eczacıbaşı mağlubiyeti ile ümidini kaybeden Beşiktaş, az daha Karşıyaka maçını da kaybediyordu. Siyah-beyazlılar Karşıyaka maçını, ikinci yarıdaki çabaları ile kaybetmediler ama kazanamadılar da. 85-85...

Şampiyonluk finali yaklaşırken Efes Pilsen rahat, Eczacıbaşı ise biraz huzursuz. Çünkü Eczacıbaşılıların bu hafta karşılarına dikilen güçlü bir engel var ki o da İzmir deplasmanında oynayacakları Karşıyaka maçı. Eczacıbaşı'nın 30 Marttaki şampiyonluk maçına çıkabilmesi için bu haftaki İzmir deplasmanından puan kaybetmeden dönmesi gerekiyor.

HAFTANIN GÖRÜNÜŞÜ:

Haftanın maçı: Efes Pilsen-Karşıyaka,
Haftanın takımı: Eczacıbaşı,
Haftanın oyuncusu: Necati (Eczacıbaşı),
Haftanın karması: Necati (Eczacıbaşı), Efe (Eczacıbaşı), Erman (Beşiktaş), B. Turan (Taçspor), Behçet (Şekerspor),
Haftanın hakemleri: Hüsamettin Topuzoğlu Gültekin Polatkan (Efes Pilsen-Karşıyaka)...

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	M	B	A	Y	P
Efes Pilsen	24	22	-	2	2099	1670	68
Eczacıbaşı	23	20	-	3	2055	1440	63
Beşiktaş	22	17	1	4	1917	1668	57
Yenişehir İB	22	16	-	6	1941	1666	54
Karşıyaka	22	15	1	6	1880	1651	53
Tofaş SAS	22	15	-	7	1735	1619	52
Taçspor	23	9	1	13	1814	1962	42
DSİ Spor	23	9	-	14	1786	1951	41
Şekerspor	22	9	-	13	1530	1667	40
Galatasaray	23	7	-	16	1707	1969	37
Ziraat FSK	23	6	-	17	1643	1828	35
Fenerbahçe	22	5	1	16	1442	1727	33
İTÜ	23	4	-	19	1721	2020	31
Kolejliler	22	2	-	20	1511	1943	26

"Gelsin kupalar"

Şampıyonluk, başarı, madalya ve kupa... Uzun süren bir çalışmanın sonunda bunlara sahip olmak ne de güzeldir. Sporcu, bunlardan birine sahip olmanın verdiği heyecan ile tüm yorgunluğunu unutur. Eczacıbaşı erkek ve bayan voleybol takımları ile Vinylex voleybol takımı da Avrupa klasmanında belki şampiyonluğa ulaşamadılar ama ikinci, üçüncü ve dördüncü olarak hiç de küçümsenmeyecek bir başarı sağladılar ve ödül yağmuruna tutuldular. Fotoğrafta ülkemize Avrupa düzeyinde başarılı sonuçlarla dönen voleybolcularımız, geçtiğimiz pazar günü İnönü Stadında düzenlenen törende kendilerine başarı armağanı olarak dağıtılan kupalarla görülüyorlar (AYDINLIK)

Çalıntı...

(Baştarafı 1. sayfada)

Devrimci Halkın Yolu grubundan bazı kişiler Halkın Kurtuluşuna geçtiler ve daha önce çeşitli gruplardan çalınan teksir, daktilo ve silahları birlikte götürdüler. Devrimci Halkın Yolu bu malzemeleri geri istedi. Halkın Kurtuluşu bunları vermeyince Çavuşoğlu Mahallesinde iki grup birbirine girdi. Çatışmada silah da kullanan iki grubun şefleri daha sonra biraraya gelerek anlaşmaya çalıştılar. Anlaşma olmayınca iki grup pazar günü tekrar silahlı çatışmaya girdiler. Bu çatışmalar üzerine mahalledeki bir evde arama yapan polis, Halkın Kurtuluşu grubundan 4 kişiyi gözaltına aldı. Halkın Kurtuluşu, evlerinin Devrimci Halkın Yolu taraftarlarınca ihbar edildiğini söylüyorlar.

Daha sonra çatışmalar pazartesi günü açılan okullara sıçradı. Gazi Lisesinde Apocularla, Türkiye Devriminin Yolu grubu taraftarlarıyla işbirliği yapan Devrimci Halkın Yolu taraftarları, Halkın Kurtuluşu taraftarlarına saldırdı. Polisin okula girip müdahale etmesi üzerine olay sona erdi.

Devrimci Halkın Yolu grubu olay üzerine başka ilçelerdeki güçlerini Çavuşoğlu Mahallesine yığdı. Çatışmalar sırasında bu gruptan bir kişi yaralandı.

Çavuşoğlu Mahallesi ve Gazi Lisesinde iki grup arasındaki çatışma halkı ve öğrencileri tedirgin ediyor. Mahalledeki çatışma nedeniyle polisler sık sık mahalleye gelerek arama yapıyor. Olayla ilgili olmayan bir kahvenin iki garsonu, "Siz çatışanları "Tanıyorsunuz söyleyin" [illegible]

[illegible]

Sahte solcuların çatışmaları yüzünden [illegible]

6 Kübalı...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible]

Direnişteki...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible]

Vance...

(Baştarafı 1. sayfada)

da Carter yönetiminin 1980 yılı dış yardım programı hakkında bilgi verirken, komisyon üyelerinin, Türkiye'ye yapılacak yardım konusundaki sorularını da cevaplandırdı.

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı, Carter yönetiminin, Türkiye'nin içinde bulunduğu ciddi sorunların bilincinde olduğunu ve Türkiye'ye geçen yıl olduğu gibi 450 milyon dolar tutarında askeri ve ekonomik yardım öngördüğünü söyledi.

Anarşiye...

(Baştarafı 1. sayfada)

mediğini söylerken, sıkıyönetimden ise kapatma gerekçesi öğrenilemedi.

DGBF: "ANKARA DEVRİMCİ LİSELİLER BİRLİĞİ AÇILMALIDIR"

DGBF (Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu) adına bir açıklama yapan Bahri Eskin, DLB'nin sıkıyönetimce kapatılmasını protesto ederek açılmasını istedi.

Eskin'in açıklaması şöyle: "Ankara DLB 49 türlü fraksiyonun ve ülkü ocaklı komandoların her türlü saldırısına rağmen liselerimizde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği için mücadele eden gençliğin tek örgütüdür. Bütün bu grupların çekindikleri ve hedef aldıkları DLB'nin kapatılmasının hiç bir haklı nedeni yoktur.

Soruyoruz:

"Anarşi, zorbalara karşı mücadele eden gençlerin örgütleri kapatılarak mı önlenecektir?

"Sıkıyönetim bu tutumuyla hâlâ okullarımızdaki anarşi mihrakları ile anarşiye karşı mücadele edenler arasında bir- [illegible]

[illegible] kamuoyuna duyururuz."

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

pancar üreticilerinin hâlâ paralarını alamadıklarını söyleyerek, mazot ve gübre sıkıntısı üzerinde durdu. Ecevit mazot ve gübrenin stok edilmesi bir yana, ihtiyacı karşılamadığına dikkati çekerek "Zaten Güney Amerika Modelinin mantığı da budur, her şey bol olacak ama alım gücü o kadar düşecek ki halk hiç bir ihtiyacını karşılayamayacak" dedi. Ecevit bu arada üretim alanlarının gittikçe daralacağını ve bu yol Türkiye'de ekonomik yıkıntısı başgöstereceğini söyledi.

Ecevit konuşmasının daha sonraki bölümünde cezaevlerindeki kaçış olaylarıyla ilgili olarak Demirel'in "Bana böyle soru sormayın" şeklindeki sözlerini eleştirerek "Bu hükümete sormayacağız da kime soracağız?" dedi. Ecevit Edirne Cezaevinde 46 yıla mahkum bir sağ eylemcinin cezaevi idaresince çarşıya tüp gaz almaya yollandığını ve mahkumun kaçtığını söyledi.

Ecevit, "Çeşitli idam suçlarından yargılanan bu mahkum nasıl devlet eliyle kaçırılmıştır" dedi.

Daha sonra bir gazetecinin "Necat Erder'le Matthöfer arasındaki görüşmenin doğru olup olmadığını" sorması üzerine karşılık şunları söyledi: "Danışmanım Necat Erder Almanya'ya gitti. Matthöfer kendisi görüşme talebinde bulundu ve Erder'le Matthöfer arasında uzun bir görüşme oldu. Daha sonra Genel Sekreterimiz Mustafa Üstündağ, Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen ve Danışmanı Necat Erder Almanya'ya gittiler. Son günlerde de Matthöfer'le uzun bir görüşme yaptılar. Bu konuda açıklama yapmıştım. Her iki görüşmede de Matthöfer'e Türkiye'ye yapılacak yardımdan çok mem- nun olacağımız açıkça söylenmiştir.

Doğuda...

(Baştarafı 1. sayfada)

KUK, Brejnev'i revizyonist olmakla eleştiriyor ve sosyalist sistem diye bir kavram kabul etmiyordu. KUK'un bu fikirlerine rağmen UDG ittifakı içinde yer alması özellikle Kızıltepe, Gelik ve Diyarbakır'da güçlü bir muhalefetin ortaya çıkmasına yol açtı.

YSE'den...

(Baştarafı 1. sayfada)

renişleri desteklediği açıklandı.

Konu ile ilgili olarak Türk-İş İcra Kurulu tarafından yayınlanan bildiride "Siyasi düşünce ayrılığı nedeniyle işten atılmaları, suçu belgelenmediği için işten çıkarılmalara ya da sürülmelere karşı olunduğu" belirtilerek bu konuda sorumluluğun Köyişleri Bakanlığına ait olacağı açıklandı.

Öte yandan Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in daveti üzerine Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit, önceki gün Türk-İş'e gelerek Denizcier ve Sadık Şide ile bir görüşme yaptı.

Ulukışla...

(Baştarafı 1. sayfada)

küfürler etmişler, kırarak açtıkları dolabın içindeki Türk bayrağını da "tozlu" diyerek yırtmışlardı. Olayda yurttaşları da döven polisler çay ocağında yaklaşık 20 bin liralık hasara yol açmışlardı. Olay geçtiğimiz günlerde gazetemizde yayınlanmıştı.

Bayrak yırtma olayı üzerine Ulukışla Savcılığı saldırgan polislerden Mahmut Yılmaz hakkında soruşturma açtı.

Ankara'da inzibat...

(Baştarafı 1. sayfada)

yapamayacağını, hiç bir görüş ve düşünce ayrımı gözetmeksizin [illegible]

[illegible] Kurtuluş Savaşında çeşitli cephelerde [illegible] Zekeriya Önge'nin ölümüne sebep olan sa- nık Erdal Eren'in [illegible] TCK'nın 450/9 maddesinin uygulanmasına öylelikle karar verilmiştir."

Hakkında verilen ölüm cezasından sonra "Faşizme Ölüm, Halklara Özgürlük" diye bağıran Erdal Eren'e [illegible] "Biz halk değilmiyiz, bize kurşun sıkıyorsun" diyerek sanığı [illegible]

Türk-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

Türk-İş'in ayrıca, [illegible] "Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu" [illegible]

Ulaştırma...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanun istediği miktar talebi mal karşılanır? Bu talep karşısında ben ne yapacağım?" [illegible]

Öte yandan konuyla ilgili olarak görüştüğümüz [illegible] Hava-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Öztürk de şunları söyledi:

"Bize şimdiye kadar parasal konular içeren bir teklif gelmedi. Onların ne vereceklerini bilmiyoruz. Biz günün koşullarına göre ücret ve çalışma güvencesi istiyoruz."

"Ayrıca bu konular basına demeç vererek değil, müzakere masasında çözümlenir. Bizimle görüşmeden böyle açıklamalar yapılmasını ayıplıyoruz."

"Biz grev konusunda kararlıyız. Haklarımızı alıncaya kadar sürdüreceğiz."

Et satışı düştü ama fiyatlar aynı

İZMİR (ÖZEL)

DEVALÜASYONUN arkasından gelen son fiyat artışları ile birlikte et tüketiminde önemli ölçüde azalma görüldü. Kurban bayramından sonra İzmir mezbahasında günde ortalama 3 bin kuzu, 300 sığır kesilirken son zamlardan sonra günlük kesimler 1000 kuzu 100 sığır seviyesine düştü.

İzmir Mezhaba Müdürlüğü devalüasyon öncesinde 70 tona kadar çıkan günlük kesimlerin bugünlerde 20 tonu geçmediğini belirtiyorlar. Et tüketiminde ve talebinde bu derece azalma olduğu halde, üretimin yeteri kadar artırılmaması fiyatların düşmesini önlüyor. Alım gücünün azalması sonucu et yiyebilenlerin sayısı azalıp piyasada önemli bir talep azalması görüldüğü halde üretimin hâlâ yeterli seviyede olmaması fiyatların bulunduğu düzeyi korumasına, hatta fiyat artışlarının devam etmesine neden oluyor.

Fiyat artışlarının devam etme eğilimi, elinde canlı hayvan bulunduranları piyasaya mal sürmekte tutuk davranmalarına sebep oluyor. Et-Balık Kurumu ürünlerine yapılan son zamlar normal olarak zaten yükselen et fiyatlarını biraz daha yukarı itti. Et-Balık Kurumu ürünlerine yapılan zammın yarattığı psikolojik etkinin de desteğiyle canlı hayvan piyasasında fiyatların daha da artacağı görüşü ol- dukça yaygın. Kurban bayramından hemen sonra 150-160 lira dolayında olan kesilmiş kuzunun kilosu şu anda 270 liraya satılıyor. 160 lira civarındaki sığır eti de 220 liraya çıktı.

Et tüketiminde önemli düşme olmasına rağmen piyasaya sürülen kesimlik hayvan miktarının artmaması ve üretimde de yeterli artışın sağlanmamış olması fiyatların düşüşünü engelliyor.

ÇETİNKOL "ÜRETİMİ VE VERİMİ ARTIRICI TEDBİRLER ALINMALIDIR"

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu üyesi Nevzat Çetinkol, et fiyatlarındaki artışın önüne geçebilmek için üretimin ve verimin artırılması için tedbir alınmasının zorunlu olduğunu söyledi. Çetinkol aşırı fiyat artışlarının işletme sermayelerini düşürmesinden, elindeki uyuz hayvanı satan bir besicinin eline geçen para ile 80 hayvanı ancak alabildiğinden yakınarak şöyle konuştu: "Hayvancılıkta üretimi artıracak verimi yükseltecek tedbirlere yönelme olmuyor. Eğer üretimi artırıcı tedbirler alınırsa fiyatlarda düşer halkta et yiyebilir ve en önemlisi gerekli imkan ve zaman tanındığında hayvancılığımız bugün petrole ödediğimiz dövizin en az üçte birini sağlayabilecek seviyeye getirilebilir."

Cam...

(Baştarafı 1. sayfada)

nazlıkla sonuçlandı. Pazartesi günü taraflar arasında yapılan son oturumda da anlaşma sağlanamaması üzerine uzlaşmazlık zaptının tutulduğu ve uzlaştırma kurulunun oluşturulması için çalışmalara başlandığı bildiriliyor. Ancak, taraflar arasındaki görüşmelerin uzlaştırma kurulu safhasında da süreceği belirtiliyor.

Çayırova, Paşabahçe, Teknik Cam, Topkapı Şişe Cam, Anadolu Cam Sanayi ve Cam Elyaf gibi işyerlerini kapsayan sözleşme görüşmelerine şubat ayı başında başlanmıştı.

SENDİKA NE İSTİYOR?

Kristal-İş ve Hür Cam-İş Sendikaları işveren sendikasına verdikleri teklifte, saat ücretleri için birinci yıl 50, ikinci yıl 55 lira zam, yılda 220-240 günlük yevmiye tutarında ikramiye talep ediyorlar. Sendikalar ayrıca, çalışma süresinin haftada 42,5 saate düşürülmesini, kıdem tazminatlarının 45-55 güne çıkarılmasını, bayram, yakacak ve izin yardımı olarak yılda 35-38 bin lira yan ödeme yapılmasını istiyorlar.

Bilindiği gibi Kristal-İş yöneticileri ile Hür Cam-İş yöneticileri, toplusözleşme görüşmelerinin başlamasından önce "eylem birliği" kararı almışlardı. Bu karara uygun olarak, her iki sendika da işverenin karşısına hemen hemen aynı taslakla gittiler ve toplusözleşme görüşmelerini eşgüdüm halinde yürüttüler.

İŞVEREN NE VERİYOR?

Sendikaların taleplerine karşı Şişe-Cam işvereni ise saat ücretlerine 25-27,5 lira zam yapmayı, yıllık ikramiye miktarını 15 gün artırmayı, bayram, yakacak ve izin parası olarak da toplam 14 bin lira ödemeyi kabul ediyor. Öte yandan işveren sendikası, çalışma süresi, kıdem tazminatı ve genel hükümlere ilişkin diğer maddelerde herhangi bir pazarlığı kabul etmeyeceğini açıklıyor.

Sendika ve işveren tarafının karşılıklı tekliflerini açıklamalarından sonra, işçilerin şu anda bir bekleyiş içinde oldukları ve üretimin normal olarak sürdüğü öğrenildi.

Bu arada, birçok fabrikada işçiler, işverenin toplusözleşme görüşmelerinin uzaması dolayısıyla verdiği 7 bin 500 lira parayı almaya başladılar.

Kitabın adı benziyor diye ceza verdiler

İZMİR (ÖZEL)

HÜSEYİN İnan'ın yazdığı öne sürülen "Türkiye Devriminin Yolu" adlı broşür hakkında 1976 yılında çıkarılan toplatma kararı gerekçe olarak gösterilerek, Doğu Perinçek'in yazdığı, 1979 yılında yayınlanan "Türkiye Devriminin Yolu" adlı kitapla ilgili olarak ceza verildi.

Cezaevindeki kardeşine vermek üzere götürdüğü Doğu Perinçek'in kitabı hakkında toplatma kararı olduğu öne sürülerek Güven Karabelli hakkında Ödemiş Sulh Ceza Mahkemesinde dava açıldı.

Mahkeme, "emirlere uymamak, toplattırılmasına karar verilen kitabı bulundurmak" suçundan yargılandığı güven karabelliyi, 3 ay hapis cezasına çarptırdı. Ödemiş Sulh Ceza Mahkemesi bu karına gerekçe olarak, Hüseyin İnan'ın yazdığı broşür hakkında, 10.11. 1976 tarihinde Ankara Sulh Ceza Mahkemesinin verdiği kararı gerekçe olarak gösterdi.

Mahkemenin başka bir kitap için çıkarılmış karara dayanarak bir başka kitabı bulundurduğu için cezalandırdığı Güven Karabellinin cezası daha sonra 4583 lira hafif para cezasına çevrildi.

Ankara'da iki...

(Baştarafı 1. sayfada)

len Oral Suat Bayram'ın üzerinde bir tabanca bulunduğu açıklandı. Emniyet yetkilileri Çinçin Çalışkanlar Mahallesinde öldürülen Zafer Paçacı'nın hırsızlıktan sabıkalı bulunduğunu ve her iki kişinin de sol görüşlü olduklarının belirlendiğini açıkladılar. Olaydan sonra Çinçin ve Aktepe semtlerinde geniş çaplı aramalara girişildi.

Diyarbakır'da önceki gün saat 18.00 dolaylarında Bağlar Mahallesinde Zülküf Türk (32) adlı bir yurttaş kimliği belirlenemeyen kişilerce kafasına kurşun sıkılarak öldürüldü. Olayın siyasi yönünün araştırıldığı açıklandı.

SİVEREK'TE 4 ÖLÜ

Siverek'te 18 Mart günü, Mehmet Yeşildağ ve Ekrem Bıçak adlı iki kişinin cenaze törenlerinden dönenlerle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmalarda 4 kişi öldü, birçok kişi yaralandı.

Cenaze töreninden dönen kalabalığı polis ve jandarma dağıtmak isteyince silahlı çatışma çıktı. Gelişigüzel açılan ateşe hedef olan 13 yaşındaki Nusret Katreş, Nevzat Karaşahin (22) Emin Önder (55) ve Hıdır Baran (18) olaylar sırasında öldüler. Olaylarda yaralanan birçok kişi de Siverek ve Diyarbakır hastanelerinde tedavi altına alındılar.

Diyarbakır, Hakkari, Martin, Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı bölgede meydana gelen son olaylarla ilgili bir açıklama yaparak 21 Mart günü meydana gelebilecek olaylarla ilgili gerekli tedbirlerin alındığını bildirdi. Korgeneral M. Cemalettin Altınok imzasıyla yapılan açıklamada yasa ve insanlık dışı olaylara müsaade edilmeyeceği ve gerektiğinde silah kullanılacağı belirtiliyor.

ILGIN'DA BİR BAKKAL ÖLDÜRÜLDÜ

Ilgın'da ÜGD'ye kayıtlı bulunan bir bakkal 4 kişi tarafından vurularak öldürüldü. Önceki akşam geç saatlerde dükkanını kapatmak üzere bulunan ÜGD üyesi Erol Çiftçi'nin dükkanına giren kimliği belirsiz kişiler bakkalı delik deşik ederek kaçtılar. Saldırganların kasada bulunan paraya el sürmedikleri açıklandı.

İSTANBUL'DA

Sefaköy'de 12 Mart günü soygun amacıyla saldırıya uğrayan Hamdi Canik adlı nalbur, dükkanına tekrar gelen üç soyguncu ile çatıştı. Nalbur hastaneye kaldırılırken can verdi. Haraç almak üzere dükkanı basan saldırganlardan Abdullah Çakıcıoğlu da olay yerinde öldü.

Eminönü'nde de bir işhanını basan 4 kişi bekçiyi etkisiz hale getirerek 108 bin lirayı ve bekçinin tabancasını alarak kaçtılar.

İstanbul'da biri kadın beş kişi görevden dönen bir bekçi ile bir polisin tabancalarını ve otomatik tabancasını alarak kaçtılar. Ankara'nın Akdere semtinde de Sedat Alp adlı bir yurttaş silahlı iki kişi tarafından soyuldu. Saldırganlar 10 bin 800 lira para ile 200 bin liralık bono ve banka cüzdanını alarak kaçtılar.

AYDIN'DA

Aydın'da ÜGD'liler de haraç istedikleri Derman Eczanesini bombaladılar. Komandolar olaydan bir gün önce eczane sahibinden 1000 lira haraç istemiş, ancak alamamışlardı. Eczacının "Kel Berber" lakabıyla anılan ve MHP'lileri yönlendirmekle tanınan Asım Topbaş'a giderek komandolara mani olmasını istediği, ancak komandoların elebaşısının "Sana ne diyorlarsa onu yap" diyerek eczacıyı tehdit ettiği bildiriliyor.

Önceki gün Adana'da bir oto boya galerisi sahibi, galeriyi basan bir kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

Bursa'da Türkiye Devrimci Komünist Partisi Bursa örgütünü oluşturdukları önü sürülerek gözaltına alınan 20 kişiden Azik Göldoğan, Şevket Kaya ve Kemal Bayraktar tutuklandılar.

Ortak isim...

(Baştarafı 1. sayfada)

da birbirlerini suçlamalarına rağmen Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda işbirliğine yakın görüldükleri bildirildi.

AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe ile CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın şimdiye kadar en az bir kere yüzyüze, iki kere de telefonla görüştükleri belirtildi. Bu görüşmelere olumlu bir havanın hakim olduğu, ancak spekülasyonlara yol açmamak ve sorun çıkmasını önlemek için bu görüşmelerin "gürültüsüz" sürdürülmesinin kararlaştırıldığı bildirildi.

Yapılan bu çalışmalar sonucunda muhtemelen yarın iki liderin bir araya gelerek bu konuyu görüşebilecekleri bildirildi. Bu görüşmelerden hemen sonra da seçimin sonuçlandırılmasına çalışılacak.

AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe de "uygar ilişkiler" olarak nitelediği bu temasları sürdüreceklerini belirtti. Bu konudaki sorularımızı yanıtlarken, Menteşe Demirel-Ecevit görüşmenin ilk tur oylamadan önce ya da sonra olacağı konusunda, şimdilik bir şey söylemesinin mümkün olmadığını ifade etti.

Başbakan Demirel ise AP Grubuna girerken bu konuda sorulan sorulara, "Ayaküstü bir şey söylemem", karşılığını vermekle yetindi.

Bu arada AP'nin MSP ve MHP ile de temas ettiği ve onların da görüşlerini almaya çalıştığı bildirildi.

AP'ye yakın çevreler Başbakan Süleyman Demirel'in ilk birkaç turda AP'nin bağımsız bir tutum izlemesini düşündüğünü, daha sonra da uzlaşılan kişinin seçimine yeşil ışık yakacağını ileri sürüyorlar. Bu çevreler Demirel'in böylece "Ne yapalım kendi adayımızı seçtiremedik, ülkenin Cumhurbaşkansız kalmasına göz yumamazdık, onun için uzlaştık" diyebilmek ve böylece kendi kamuoyunu tatmin etmek için böyle bir yol tutmayı planladığını savunuyorlar.

İki büyük parti arasında böyle bir dialogun başlaması Mecliste bir ara hüküm süren, oylamaların uzayabileceği ve bir bunalım doğabileceği yolundaki kaygıların hafiflemesine ve bir iyimserlik havasının gelmesine yol açtı.

Çeşitli partilerden parlamenterler, Türkiye'nin nisan ayına yeni bir Cumhurbaşkanı ile girebileceğinden umutlu olduklarını ifade ettiler.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ise, Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili olarak AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'den yaptıkları çağrıya henüz bir cevap alamadıklarını belirtti.

Ecevit, iki parti arasındaki görüşmenin turlardan önce veya sonra gerçekleşeceğini umdukları, ancak kendilerinin cumartesiye kadar görüşmenin sağlanmasını tercih ettiklerini söyledi.

CHP Genel Başkanı, Cumhurbaşkanlığı seçiminde bütün partilerin birleşmesinin önemli olduğunu, ancak iki parti arasındaki diyalogun kurulmasına öncelik verilmesi gerektiğini belirtti. Ecevit, partisinin birleşebileceği aday konusunda ise, bu diyalogtan sonra görüş belirleyeceğini açıkladı.

Bir gazetecinin "Cumhurbaşkanı sivil mi, asker mi olmalıdır?" şeklindeki sorusuna karşılık Ecevit, böyle bir seçme yapma durumunda olmadıklarını ve ayrıca Cumhurbaşkanı olacak kimsenin sivil ya da asker olmasının bir önem taşımadığını söyledi. Ecevit ancak, seçilecek Cumhurbaşkanı parlamentonun içinden mi dışından mı olmalı diye bir sorun varsa parlamento dışından seçilmesi için bir neden görmediklerini sözlerine ekledi.

KAYIP— Nüfus Hüviyet cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir.
Muhittin SARIGÜL

KAYIP— İDMMA'dan aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.
ALİ ŞENER

Sungurlar işçisi Niyazi Balcı, sokak ortasında öldürüldü

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL'un Kağıthane semtinde önceki gün servis aracına yapılan saldırı sonucunda 1 işçi öldürüldü. Olay üzerine, aynı fabrikada çalışan 300 işçi protesto gösterisi yaptı.

Önceki gün saat 05.45 sularında, mesaiden dönen Sungurlar Fabrikasının Isı Sanayi bölümünde çalışan işçilerden 20-30 kişiyi taşıyan servis aracı, Kağıthane'nin Nişantaşlar semtine geldiği sırada, silahlı üç kişi tarafından çevrildi.

Aracı çeviren saldırganlardan biri, iki silahını birden çekerek, "Niyazi burada kalsın, diğerleri kahveye girsinler" dedi. Diğer silahlı olan, kahvedekilerin hepsini ayakta bekletti. Bu sırada üçüncü silahlı gözcülük yapıyordu.

Saldırganların çift silahlısı, kahvedeki durumu gözledikten sonra Niyazi Balcı'ya ateş etmeye başladı. Niyazi Balcı olay yerinde öldü.

Fabrikasında ve semtinde çok sevilen Niyazi Balcı, beş çocuk babası idi. 15 gün önce de, yapılan seçimlerde işçi temsilcisi seçilmişti.

Olaydan sonra saldırganlar işçileri getiren minibüsle kaçmak istediler. Ancak aracı çalıştıramadılar. Ellerinde silahları ile yürüyerek Silahtarağa'ya doğru kaçtılar.

PROTESTO GÖSTERİSİ

Sungurlar Fabrikası işçilerinden 300 kişi, dün sabah bir yürüyüş yaparak olayı protesto ettiler. Semtteki kahvenin önünde toplanan işçilerden Baştemsilci Orhan Çırpan yaptığı konuşmada, "Bu olayı faşistler düzenlemiştir. Katillerden hesap sorulacaktır" dedi. Olay yerinden fabrikaya dönen işçiler, 1,5 saatlik bir direniş yaparak protestolarını sürdürdüler.

Olaya şahit olanlardan alınan bilgilere göre, Niyazi Balcı'yı öldüren saldırgan, 22-23 yaşlarında, 1,68-70 boylarında, esmer, çatık kaşlı, uzun suratlı ve şişmanca biridir. Diğeri, 18-19 yaşlarında, 1,75 boyunda olup olay sırasında mavi bir külah giymiştir. Olayda gözcülük yapan üçüncü saldırgan da, 18 yaşlarında, orta boylu şişmanca biridir.

7 bin tarım meslek lisesi öğrencisi parasız yatılı sınavlarına katılamıyor

TUNCELİ (ÖZEL)

HER sene yapılan devlet parasız yatılı öğrenci sınavlarına bu yıl Tarım Meslek Lisesi öğrencisi katılamıyor. Tarım Bakanlığının ihmali sonucu 7 bin kadar öğrenci sınavlara katılamayacak.

Konuyla ilgili olarak muhabirimize bir açıklamada bulunan Tunceli Tarım Meslek Lisesi Müdürü M.Ali Karaca, "Tüm girişimlerimiz yetersiz kaldı. Nereye başvurduysak bir çözüm getiremediler. En son Bakan devreye girdi, ancak şimdiye kadar bir netice çıkmadı" dedi.

Tunceli Tarım Meslek Lisesi orta bölümü öğrencileri yaptıkları açıklamada, ailelerinin zaten yoksulluk içinde olduğunu, okuma imkanlarını kaybetmek durumuyla karşı karşıya bulunduklarını belirterek şöyle dediler:

"Devlet parasız yatılı okullarına girip girmemek bizim için bir istikbal meselesidir. Bakanlık bizim gibi binlerce öğrencinin hakkını nasıl yiyor? Korunmamız gerekirken ne yazık ki sınav hakkımız bile elimizden alınıyor. Bakanlık bir unutkanlık sonucu gerekli ödemeyi yapmamış. 7 bin arkadaşımızın haklarının en kısa zamanda verilmesini istiyoruz."

Öğrenciler son olarak da "Sayın Bakan, sorunu olan bana başvursun demişti. Şimdi biz 7 bin öğrenci Sayın Bakana başvuruyoruz. Bizim sorunumuzu çözsün" dediler.

Bilindiği gibi her bakanlığın, kendisine bağlı okullarda okuyan öğrencilerin parasız yatılı sınava katılabilmesi için merkezi yerleştirme sistemine gerekli ödeneği ödemesi gerekiyor.

MTTB «İslam Araştırmalarında Yeni Metodlar» konulu bir konferans düzenledi

İSTANBUL (ÖZEL)

MTTB Sosyal İlimler Enstitüsü Müdürü Mevlüt İpek basına yaptığı açıklamada, Prof. Dr. Salih Tuğ'un MTTB Sosyal İlimler Enstitüsünde yarın "İslam Araştırmalarında Yeni Metodlar" isimli bir ders vereceğini açıkladı.

İpek, 28 Mart günü de Dr. Cahid Baltacı'nın "Osmanlı Medreseleri ve Kültür Hayatı" konusunda bir ders vereceğini belirtti.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni: ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Yurt Haberleri ve Mahallelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 20
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı	
3 aylık	900 TL	3 aylık	1125 TL
6 aylık	1800 TL	6 aylık	2250 TL
1 yıllık	3600 TL	1 yıllık	4500 TL

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

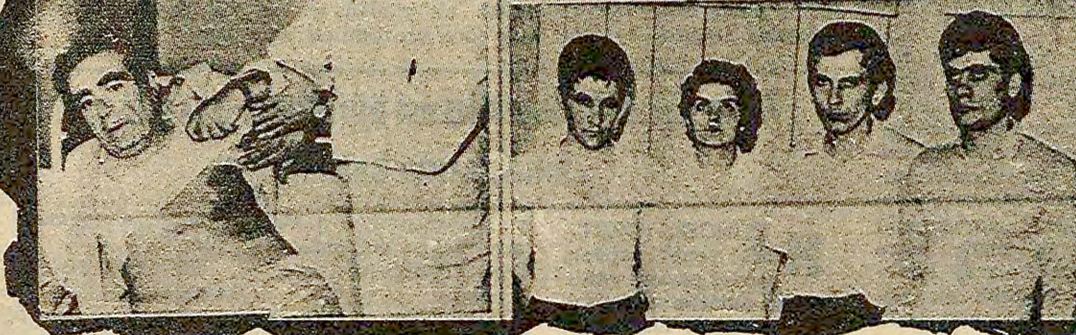
İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Konsolos Elrom'u kaçırmak ve öldürmek ...

GÜNAYDIN

İlkay Demir, alışverişe çıkınca çete elegeçirildi

İlyas Aydın'ın gazete ve ekmek almayı unuttuğunu söyleyerek, Mahir ile birlikte çıkmasından biraz sonra ev basıldı. İlkay ve Necmi Demir, İrfan Uçar, Necati Sağır yakalandılar.

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR
9

Mahir Çayan: «İfademi bilinen ya da kaçak olan arkadaşlarla doldurdum» dedi

Hava Yüzbaşısı İlyas Aydın ajan mıydı

Maltepe Askeri Cezaevindeyken Mahir, zehir hapları getirtmek istedi. Kendi ölümünü kendi eliyle gerçekleştirmek, idam sehpasına yürümekten daha kolay olacaktı

Çamlıca Apartmanı baskınından sonra yapılan seri operasyonun 3. günü Erenköyde Ulaş Bardakçı ile birlikte Rüçhan Manas da yakalandı.

27 Mayıs akşamı Mahir Çayan, İlkay ile Necmi'nin kaldıkları Çamlıca apartmanına tekrar geldi. Ev sahibi İlyas Aydın, Necmilerin geldiği günden beri her gün işine gidiyor, akşamları yiyecek, sigara gibi ihtiyaç maddeleriyle geliyordu.

O gece İlyas,gazete ve ekmek almayı unuttuğunu söyleyerek tekrar dışarı çıkmak istedi. Mahir, "Ben de çıkacağım biraz bekle" dedi. Birazdan ikisi birlikte çıktılar. Onlar henüz gitmişlerdi ki dairenin kapısı güm güm vurulmaya başladı. İçerdekiler bir an şaşkın kaldılar, fakat odaya askerler ve polis dolmuştu bile. Onlar kapıyı açmamışlardı, ama askerler ve polisler kapıdan giriyorlardı.

Yukarı koşar adım çıkanların kapıyı yumruklayarak çalmalarından önce içerde İlkay, Necmi, Necati ve İrfan banyo yapmışlar salonda oturuyorlardı. İlkay saçlarını kuruluyordu. Necmi tamamen giyinmiş, Necmi sadece pantalonunu ayağına çekmişti.

Kapının yumruklanmasına karşı içerden ses gelmeyince güvenlik kuvvetleri servis kapısına yöneldiler ve açık bulunca da içeri daldılar. İlkay arkadaşlarının taranmaması için öne çıkıp konuşmayı denedi. İnzibatlar İlkay'ı derhal yakalayıp önlerine siper ettiler, o vaziyette salona girdiler.

Hemen hiç konuşma olmamıştı. İnzibatların başındaki subayın, "Gidiyoruz", demesi üzerine üstlerini ve ayakkabılarını giymek için izin istediler. İzin veren olmadı.

Evin karşısındaki Konya Yurdunda kalan sağcı öğrenciler Çamlıca apartmanının önüne doluşmuşlardı. İlkaylar kapıdan çıkarken, "Kahrolsun Komünistler", "Komünistlere ölüm", diye bağırmaya başladılar. Taş atanlar da oldu. Acaba provokasyona getirip hepsini bu sağcılara mı öldürtmek istiyorlardı?

Öyle bir şey olmadı. Önce Emniyete sonra da işkenceye götürüldüler. Elbiselerini ve ayakkabılarını ancak işkenceden çıktıktan sonra giyebildiler.

Kapı açık bırakılmıştı. İlyas Aydın'ın evinde kalanlar evin güvenlik kuvvetlerince nasıl bulunduğunu hâlâ çözebilmiş değil. Onlar genel aramadan sonra 23 Mayıs akşamı geldikleri evden hiç çıkmamışlardı. Evde sessizce oturmuşlar, evde insan olduğunu belirten hiç bir şey yapmamışlardı. İlkay Demir'in pazarda her gün başka bir perukla görüldüğü şeklindeki gazete haberlerinin gerçekle bir ilişkisi yoktu.

Mahkemede iddia makamı bu konuda Etiler'de muhtarlık yapan bir şahsı tanık olarak dinletti. Tanık ifadesinde dolmuşta giderken iki kadının kendi aralarındaki konuşmaya kulak misafiri olduğunu, kadınlardan birinin evini bir yüzbaşıya kiraya verdiğini söylediğini anlattı. Kadının şu aralarda ortalığın karışık olduğunu, çok endişelendiğini söylemiş, muhtar da kadına yardımcı olmak amacıyla evinin adresini sormuştu. Kadından aldığı adresi sonra jandarmaya bildirmişti.

Evin ortaya çıkması bu şekilde açıklanmak istenmişti, ancak tanık olarak mahkemeye getirilen ev sahibi kadın baygınlık geçirmiş ve muhtarın söylediklerinin doğru olup olmadığı anlaşılamamıştı.

Ev nasıl bulunmuştu? Sokak kapısı neden açık bırakılmıştı? İlyas o gece neden ekmek almayı unutmuştu? Mahkemede Mahir Çayan, İlkay'a mahkemede neden "İlyas'a dikkat et. Karanlık bir adam" demişti?

Askeri Savcı Naci Gür sorgu sırasında neden İlkay'a "Herşeyi biliyoruz. Aranızda ajanımız var. İlyas." diyerek baskı yapmaya çalışmıştı?

Sonra İlyas, evde kalanlardan hoşnut değildi ve günlerce çok sıkıntılı gibi görülmüştü, fakat son iki gün birden rahatlamış bir hal gelmişti üzerine. Acaba evdekileri ihbar mı etmişti; Yoksa İlyas Aydın gerçekten ajan mıydı?

Bu sorunun yanıtını dizimizin daha sonraki bölümlerinde vereceğiz.

ÖTEKİ TUTUKLAMALAR

İlkay Demir, Necmi Demir, Necati Sağır ve İrfan Uçar, İlyas Aydın'ın Çamlıca apartmanındaki dairesinde 27 Mayıs akşamı yakalandılar.

25 Mayıs sabahı Ziya Yılmaz yakalandı. Aynı gece örgütün Erenköy'deki terkedilmiş evine karakol kuran polis, Ulaş Bardakçı ile Rüçhan Manas'ı ele geçirdi.

Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahir, Elrom'un öldürülmesinden sonra cinayet gecesi taraftarlarından birinin evinde kalmışlardı. Ne var ki, polis ağı daralıyordu.

Birkaç gün sonra, iyice yersiz kalan Mahir Çayan ile Hüseyin Cevahir, Maltepe'de Sibel Erkan'ı rehin almak zorunda kaldılar.

Hüseyin Cevahir orada öldürüldü. Mahir Çayan ise yaralı olarak ele geçti.

Maltepe Askeri Cezaevindeyken Mahir zehir hapları getirtmek istedi. İdam edileceğini düşünüyordu. Kendi ölümünü kendi eliyle gerçekleştirmek, idam sehpasına yürümekten daha kolay olacaktı.

Kamil Dede bir akrabasının evinde yakalandı.

Çamlıca apartmanındaki baskını, "Ekmek almaktan dönünce evi polisin çevirmiş olduğunu gördüm." diye anlatan İlyas Aydın, Saffet Alplerle birlikte Ankara'ya kaçtı.

THKP-C Gerilla Timi böyle çöktü.

1971 yılının Şubat ayından Mayıs ayı sonuna kadar süren dört aylık bir öyküydü bu. "Oligarsinin bağrını gümbür gümbür dövecek" siyasi çizginin dört aylık öyküsü.

MAHİR: KENDİMİ ÖLDÜRMEK İSTEDİM

Mahkemedeki açıklamalarında Mahir Çayan, Sibel Erkan'ı rehin aldıkları evde Hüseyin Cevahir'in vurulmasından sonra kendini öldürmek istediğini, Sibel'in binbaşı olan babasının evdeki Kırıkkale tabancası ile kalbine nişan alıp, tetiğe baştığını ne varki solak olduğundan kurşunun hedefini bulmadığı için kendini öldüremediğini söyledi. Kurşun kalbinin altından girerek kara ciğerine saplanmıştı.

Askeri Savcı Naci Gür bu intihar olayını Mahir'i çökertmek için kullandı. Mahir'i kurtulmak için kendini öldürme numarası yapmakla suçladı.

Mahir Çayan hastanedeyken ifade vermeyi reddetti. Bir hafta açlık grevi yaptı. Kendisini beslemek için takılan serum iğnesini kolundan çıkardı, direndi. Sonunda çok kısa bir ifade verdi.

Selimiye'ye getirilip hücreye konduktan sonra MİT Mahir'e ardı arkası kesilmeyen psikolojik baskı yaptı. Naci Gür'ün yakaladığı nokta tekrar tekrar kullanıldı. Mahir kurtulmak için kendini öldürme numarası yapmakla suçlandı. Kimse onun 'sağ ele geçmemek' görüşüne inanmıyordu. Arkadaşlarının hazır ifadelerini getirerek onlar hakkında güvensizlik yaratmaya yönelik bir bombardımana girişti. Durmadan, "Ulaş,Elrom'u senin öldürdüğünü söyledi, Ulaş köpekleşti. Ulaş, polisle işbirliği yapmayı teklif etti. Daha fazla direnmenin yararı yok" dediler.

Mahir'e fiziksel işkence yapılmadı ama yürütülen bu manevi baskı, özellikle Ulaş'ın, Elrom'un öldürülmesiyle ilgili ifadesi Mahir'in arkadaşlarına güvenini yitirdi ve manen çökmesine yol açtı.

Sonunda Mahir hayli uzun bir ifade verdi.

Daha sonra, "Bilgilerin çoğu önceden verilmişti, benim önüme hazır getirdiler, ben sadece MİT'in doldurmamı istediği boşlukları, zaten bilinen ya da kaçak olan arkadaşlarla doldurdum," dedi.

Bu bir bakıma doğruydu, ama Mahir on kişilik Genel Komite üyelerinin adlarını polise vermişti. Gerçi bunlardan bir bölümü aranan kişilerdi, ama bir bölümü Mahir'in ifadesiyle açığa çıktılar. Çayan ifadesinde 'gerilla eylemleri' konusunda da bazı bilgiler vermişti.

Mahir Çayan için 'döneklik yaptı' denemezdi, fakat manen çökmüştü. Arkadaşlarına ve çizgisine güvenini yitirmişti. MİT'i tatmin edip içinde bulunduğu durumdan, hücreden, bir an önce kurtulmaktan başka bir şey düşünemez hale gelmişti. Genel Komitede açığa çıkmamış olanların adlarını vermesi bu önüne geçilmez isteğinin bir sonucuydu.

THKP-C GEREKLİ DEĞERLENDİRMEYİ YAPTI MI?

THKP-C sonradan ifadeleri gözden geçirip, özeleştiri mekanizmasını işletti mi? Ciddiyet taşıyan bir örgütün yapması gereken asgari şeyleri yaptı mı? Örgütün içerdeki ve dışardaki önderlerinin, Mahir Çayan'ın, Ziya Yılmaz'ın, Ulaş Bardakçı'nın, Yusuf Küpeli'nin tutumları ne oldu?

Bunları da ilerde ele alacağız.

YARIN
THKO' nun en büyük eylemi dört Amerikalının kaçırılması

Kullanılmasının sakıncalı olduğu konuşulan İlbay Apartmanı'na yapılan baskında da Ziya Yılmaz yakalandı.

YAKALANMALAR ZİNCİRİ

Ziya Yılmaz, Ulaş Bardakçı, Kamil Dede ve Rüçhan Manas nasıl yakalandılar?

Necati Sağır, Çamlıca Apartmanında İrfan Uçar, İlkay ve Necmi Demir'le birlikte yakalandıktan sonra, polisin mutlaka bir yer gösterilmesi konusunda işkencesini devam ettirmesi üzerine, tehlikeli görüldüğü için boşaltıldığı bilinen İlbay Apartmanının yerini gösterdi. Mahir Çayan, Çamlıca Apartmanında Necati ve arkadaşlarına daha önce yakalananlar tarafından bilindiği için İlbay'daki dairenin boşaltılacağını söylemişti.

Ziya Yılmaz da, İlbay'ın tehlikeli olduğunu ve boşaltılacağını biliyordu. Ancak o akşam oraya gitti ve sabahleyin yakalandı. Daha sonra arkadaşlarına bu davranışının gerekçesi olarak, kalacak yer bulamadığını açıklamıştı.

Ziya Yılmaz, polisin bir yer göstermesi konusundaki baskıları karşısında yine örgütün boşalttığı bilinen Erenköy'deki, daha önce kaçırılan iş adamı Mete Has'ın saklandığı yerin adresini verdi. Polisleri oraya götürdü.

Aynı olay bir kere daha tekrarlandı. Bu kez de Rüçhan Manas, Ulaş Bardakçı, Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahir kalacak yer bulamadıkları gerekçesiyle bu daireye geldiler. Evin yakınlarında önden Rüçhan ve Ulaş yürüdü ve kapıyı anahtarla açıp içeri girmeye çalışırlarken polis tarafından yakalandılar: Ulaş silahına davrandı ama geç kalmıştı. Arkada bu durumu farkeden Mahir ve Hüseyin kaçtılar. Sonra Tülay Tat'ın evine, oradan da Maltepe'de Hüseyin Cevahir'in öldüğü Mahir Çayan'ın yaralı olarak yakalandığı eve gittiler.

Ulaş, Rüçhan ve Ziya'nın yakalanmasından elde edilen bilgilerle Kamil Dede de bir akrabasının evinde yakalandı.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

74 affı ve terör

Şu anarşi denen belayı yaratanları bulmak meğer ne kolay işmiş. Ülkemizi ve halkımızı bölüp kolay yutulur lokma haline getirmek isteyen mihrakları tespit etmek için meğer yerinden kıpırdamaya bile gerek yokmuş.

Anarşinin kaynağı diye 68-70 döneminin bağımsızlık mücadelelerini, kitlelerin özgürlük hareketlerini göster. Yaratanlar da 74 affından çıkanlardır de. Olsun bitsin!

Önce Başbakan tefrika halindeki basın toplantılarının sonuncusunda bu görüşünü tekrarladı.

Sonra da televizyondaki "Terör Ne İstiyor" programında, gerçekleri tersyüz eden bu görüşün propagandası yapıldı. Yani halk yine enayi yerine konup uyutulmaya çalışıldı

Anarşiyi yaratanlar 74 affıyla çıkanlarmış.

Peki şu Mehmet Ali Ağcalar, Ferhat Tüysüzler, Oduncular, Gülcanlar, Erol Türkmenler, İbrahim Çiftçiler, Hüseyin Kocabaşlar nereden çıktı?

Bunların hiç biri 74 affıyla ortaya çıkmadı.

Tam tersine bunların hepsi ve geçmişteki selefleri 12 Mart mahkemelerinde şahit durumundaydılar. Savcı, hakim koltuğundaydılar.

1 Mayısları, Çiğlileri, Sirkecileri, Yeşilköyleri yapan Kontrgerilla, o zamanlar iktidar araçlarındandı, 74 affıyla çıkmadı.

ÜOD'siyle, ÜGD'siyle, TİT'i, ETKO'suyla MHP, 74 affıyla serbest bırakılmadı.

Neymiş efendim?

Bunlar komünizme karşı tepki olarak doğmuşlar da, sonradan maalesef komünistler işi azıtınca disiplinsiz davranmışlar. 74 affıyla çıkan komünistler gemi azıya almasaymış, bu gençler de hata yapıp planlı eylemlere karışmayacaklarmış.

Öyleyse soralım.

Abdi İpekçi mi 74 affıyla tahliye olan anarşistlerdenmiş de, onu vurmuşlar?

Bedri Karafakioğlu mu bölücüymüş de ona tepki göstermişler?

Ümit Doğanay, Cavit Orhan Tütengil, devletin Savcısı Doğan Öz, devletin Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul mu 74 affıyla çıkan yıkıcılardanmış da onları katletmişler?

Yoksa Kahramanmaraş'ta katledilen vatandaşlar mı 74 affıyla tahliye edilen komünistlermiş de, bu masum ülkücüler o kadar insanın canına kıymışlar?

"Hesap adamları" için hesabı gayet basittir.

Alırsınız elinize listeleri. Bir 74 affıyla tahliye olanların listesine bakarsınız. Bir de bugün Türkiye'yi bölüp yıkmaya çalışanların, halkı, aydınları katledenlerin listesine. Bakalım 74 affıyla tahliye olanların binde kaçı bugün terörün içindedir? Ne kadarı anarşiye karşı ülkenin bütünlüğünü, halkın birliğini savunmaktadır?

Güneş balçıkla sıvanmaz.

TRT anarşiye karşı halkı bilinçlendirecek programlar yapmalıdır. Buna ihtiyaç vardır. Ama böylesine değil.

Anarşinin kaynaklarını, Kahramanmaraş katliamını halkın gözlerinden saklamaya çalışırsanız, bizzat anarşiye hizmet etmiş olursunuz.

Siz böyle yaptıkça, iç yıkıcılar halkın arasında "MHP geleceğine, Rusya gelsin" fikrini yayıyorlar.

Bundan haberiniz var mı?

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 BİNBİR GECE MASALLARI

Programda DERVİŞ EBU NADIR'IN SERÜVENİ yayınlanacak.

19.30 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR

19.45 MÜZİK

20.00 HABERLER

20.30 UYKUDAN ÖNCE

Ergun Uçucu çocuklarla söyleşecek. Ardından Dünya Çocuk Masallarından uyarlanan bir çizgi film gösterilecek.

20.45 TURİZM REHBERİ

Turizmimizi geliştirmek amacıyla düzenlenen programda Ayvalık,Bergama, Kuşadası ve Didim yörelerindeki turizm olgusu ve sorunları anlatılacak. Programda Ayvalık, Bergama ve Kuşadası Belediye Başkanlarıyla yapılan röportaj da yer alıyor.

21.15 DORUK

Doruk' un sonu

Dizinin bugün yayınlanacak olan 4. ve son bölümünde Mitchell Stone, Eva'nın kocası Andreas'ı hastaneye götürür. Eva Stone'un peşindedir. Diğer iki kadının da yanısıra karısı Elizabeth'de motele gelince bunalımın doruğundaki Stone'a artık bir seçim yapmak düşer.

22.00 AVRUPA KUPASINDAN ÖZETLER

23.00 HABERLER

Türk tiyatrolarının sahnede en uzun kalan oyunu «Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım» TV filmi oldu

MEHMET YEŞİL

Türk Tiyatrolarının sahnelerinde en uzun kalan Haldun Taner'in "Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım" adlı oyunu, Ankara televizyonunca TV filmi yapıldı.

Ankara Televizyonu Tiyatro Şubesi yapımcılarından Oskay Alptürk ve Gürol Gökçe'nin birlikte gerçekleştirdikleri yapımın çalışmaları üç ay sürdü. Film nisan'da yayına giriyor.

Haldun Taner'in özel tiyatrolarda ve Devlet Tiyatrolarında yıllardır oynanan veseyirci rekoru kıran eseri ilk kez, Küçük Sahnede Ulvi Uraz tarafından sahnelendi. Ve bu oyunda Ulvi Uraz "Vicdani" rolünde İlhan İskender ödülünü kazandı. Oyun, daha sonra Ulvi Uraz Topluluğu tarafından Arena Tiyatrosunda sahnelendi.

Filmin yönetmeni Gürol Gökçe ve "Vicdani" rolünde izleyeceğimiz Ahmet Gülhan da o sıralarda Ulvi Uraz Topluluğunda yer alıyorlardı ve oyunda rol almışlardı. Gürol Gökçe aynı zamanda sahnelenmesinde yönetim yardımcılığı yapmıştı.